سال (18) خميس پهرين آڪٽوبر 2026ع 18 ربيع الثاني 1448هه صفحا 6 - ملھ 30 ويھہ شمارو (10)

ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492 - Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) خميس پهرين آڪٽوبر 2026ع 18 ربيع الثاني 1448هه صفحا 6 - ملھ 30 ويھہ شمارو (47)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

Thursday 30th September 2026
Daily Ibrat Karachi

سنڌ طاس معاهدو: ڀارت کي پاڻي کي بطور هٿيار استعمال ڪرڻ جي اجازت نه ڏني ويندي: پاڪستان

پاڻي پاڪستان جي 24 ڪروڙ عوام جي زندگيءَ جو معاملو آهي، عالمي برادري ڀارت کي ان معاملي جي حساسيت جو احساس ڏياري: وزير اطلاعات
پاڪستان عالمي قانون موجب قومي مفادن جو تحفظ جاري رکندو، سنڌ طاس معاهدي جي حيثيت ۾ ڪنهن به هڪطرفي تبديلي کي قبول نه ڪيو ويندو: عطاءُ الله تارڙ
سنڌ طاس معاهدي جي وجود ۾ اچڻ کان پوءِ ٻن ملڪن وچ ۾ جيڪو به تڪرار ٿيو، ان جو حل معاهدي جي روشني ۾ ئي ڪيو ويو آهي
سنڌ طاس معاهدو ڪنهن هڪ ملڪ جي مرضيءَ سان ختم يا معطل نٿو ڪري سگهجي، اهو ٻنهي ملڪن جي گڏيل مفاد جو معاهدو آهي
معاهدي کي نه ته هڪطرفي تبديل ڪري سگهجي ٿو، نه ئي ان کي معطل ڪري سگهجي ٿو، ان جي قانوني حيثيت برقرار آهي
آگسٽ 2025ع ۾ عالمي ثالثي عدالت پاڪستان جي موقف کي قانوني سگهه ڏني، سنڌ طاس معاهدو مڪمل طور تي قائم آهي
ڀارت پنهنجي غيرقانوني قدمن جو دفاع ڪرڻ لاءِ مختلف حربا استعمال ڪري رهيو آهي، پاڪستان 150 ارب ڊالرن جي نقصان جي ڳالهه ڪري ٿو

اسلام آباد (اي پي پي) وفاقي وزير اطلاعات و نشريات عطاءُ الله تارڙ چيو آهي ته سنڌ طاس معاهدو هڪطرفي طور تي معطل نٿو ڪري سگهجي... بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ سنڌ طاس معاهدي بابت ڪانفرنس کي خطاب ڪري رهيو آهي.

دبئي ۾ ڪان تل ابيب ويندڙ اڏام ۾ ڪو پائليٽ جو پائليٽ تي حملو، جهاز ڪيرائڻ جي ڪوشش ناڪام

فلائي دبئي جي 170 کان وڌيڪ مسافرن واري اڏام ۾ ڪو پائليٽ پاران پائليٽ تي چاقو سان حملو ڪري زخمي ڪيو
جهاز اوچتو گول چڪر ڪاٽڻ بعد 30 سيڪنڊن کان به گهٽ وقت ۾ 14 هزار فوٽ هيٺ لهي آيو
پائليٽن جي هڪ ٻي ٽيم جهاز جو ڪنٽرول سنڀالي سعودي عرب جي ڏکڻ واري اڏي تي محفوظ لينڊنگ ڪرائي
اسرائيلي اختيارين واقعي جي گڏيل جاچ جو اعلان، مسافرن کي متبادل جهاز ذريعي اسرائيل روانو ڪيو ويو

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

تل ابيب: اسرائيلي وزيراعظم نيتن ياهو جهاز جي پائليٽ کي پرچائيندي سندس ڪيل جرئت تي ساراهه ڪري رهيو آهي.

برطانيه ۾ شهيد ٿيل پاڪستانين جا مڙهه قومي طور تي وطن آندا ويندا: جماعت اسلامي

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

ميرعلي ۾ فورسز جي ڪارروائي، فتنة الخوارج جا 3 دهشتگرد مارجي ويا

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

سوراب ۾ آپريشن، فتنة الهندستان جو هڪ دهشتگرد مارجي ويو

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

سنڌ جي يونيورسٽين ۾ ڪابه سياسي يا ذاتي مداخلت نه آهي: اسماعيل راهو

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

ايس سي او جي گڏيل ويزن کي عملي تعاون ۾ تبديل ڪرڻ جي ضرورت آهي: نائب وزيراعظم

نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير اسحاق ڊار پاڪستان جي هڪ گڏيل، جامع ۽ تعميري صدارتي عزم جو ورجاءُ ڪيو
اسحاق ڊار پاڪستان جي صدارت جي موضوع "ويزن کي عمل ۾ تبديل ڪرڻ" جي ڳالهه ڪئي

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

وفاقي حڪومت پاران پٺتي پيل علائقن ۾ اسڪولن جي قيام جو منصوبو، 26 ارب 81 ڪروڙ روپيا مختص

سنڌ، آزاد جمون ڪشمير، گلگت بلتستان، بلوچستان ۽ خيبرپختونخوا ۾ وڌيڪ اسڪول قائم ڪرڻ جو منصوبو تيار
منصوبي جو مقصد ملڪ جي پٺتي پيل ۽ گهٽ سهولتن وارن علائقن جي مستحق شاگردن کي معياري رهائشي تعليم ڏيڻ آهي

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

ڪراچي جناح ايئرپورٽ تي مسافرن لاءِ سهولتون وڌائڻ جي ضرورت: محسن نقوي

وفاقي گهرو وزير ايميگريشن ڪائونٽرن تي مسافرن کي ڊگهي انتظار بابت پڇا ڳاڇا ڪئي
ناڪاميءَ جي صورت ۾ ذميوار عملدارن خلاف ڪارروائي جي هدايت

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

اوساڪا: وفاقي وزير احسن اقبال ايڪسپو ۾ جاپاني عملدار سان ملاقات ڪري رهيو آهي.

صوماليا قزاقن هٿان قتل ٿيل ڪاشف عمر جي لاش پاڪستان نه پهچڻ وارن پريشان

حڪومت طرفان اڃا تائين خاندان سان ڪو رابطو نه ڪيو ويو: پٽ آڏهان عمر

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

سينيٽر وزير صوبائي وزير اطلاعات ڪراچي پريس ڪلب پهتو، صحافين جا مسئلا حل ڪرڻ جي خاطري

پيپلز پارٽيءَ هميشه صحافت جي آزاديءَ لاءِ پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪيو آهي: شرجيل ميمڻ

ملڪ ۾ جمهوريت جي مضبوطيءَ لاءِ صحافي ۽ سياسي جماعتون هڪ ٻئي جا ٻه ٿنڀا آهن
پاڪستان جي ترقيءَ جي راهه ۾ صحافين جي قربانيون ڪڏهن به وساري نه سگهبيون
سياسي جدوجهد ۽ احتجاج سيني جو جمهوري حق آهي، پر پيچ واهه جي اجازت نٿي ڏئي سگهجي

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سينئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ پريس ڪلب ۾ صحافين سان ڳالهائيندي.

فاطمه زهرا مراڪش جي پهرين ۽ عرب دنيا جي ٻي عورت وزيراعظم بڻجي وئي

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

آمريڪا ايران جي زائرين کي نجف جو هوائي سفر ڪرڻ جي اجازت ڏئي ڇڏي

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

ليئري ٽائون ۽ ٻي سڌريل هنڌن ۾ اسڪولن جي حوالگي بابت معاهدو ٿي ويو

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

سنڌ فوڊ اٿارٽي ڪان يونيورسٽين جي ڪئنٽين جي معيار جي چڪاس بابت رپورٽ طلب

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

حڪومت بزرگ ملازمن کي پينشن جي ادائيگي لاءِ ڊجيٽل تصديقي نظام ٺاهيو آهي: وزيراعظم

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت ڪچي وارن علائقن جي بحالي ۽ پائيدار ترقي لاءِ ڀرپور قدم کڻي رهي آهي: فريال ٽالپر

سنڌ اسيمبلي جي اسٽينڊنگ ڪميٽي اجلاس ۾ سکر ۽ لاڙڪاڻي جي ڪچي وارن علائقن جو جائزو ورتو ويو
تعليم، صحت، روڊن، پوليس ٿاڻن، پوسٽن ۽ تربيتي مرڪزن بابت واضح سفارشون جوڙيون وينديون: چيئرپرسن
علائقي جي عوام جي بنيادي سهولتن فراهم ڪرڻ سميت بهتري لاءِ عملي قدم وڌيڪ تيز ڪيا ويندا

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: گهرو ڪاڄ بابت اسٽينڊنگ ڪميٽي جي گڏجاڻي فريال ٽالپر جي صدارت ۾ ٿي رهي آهي.

پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو سان وڏي وزير سميت اهم اڳواڻن جون ملاقاتون، سياسي ۽ انتظامي معاملن تي غور

وڏي وزير سياسي ۽ انتظامي صورتحال ۽ صوبي ۾ جاري منصوبن بابت تفصيلي بريفنگ ڏني
جام اڪرام الله ڌاريجو پاران ڪاٽي جي ڪارڪردگي ۽ واپار لاءِ ڪيل اپاءَ بابت آگاهي ڏني وئي
غوث بخش مهر ۽ بلوچستان جي صلاحڪار بابا غلام رسول عمراڻي جي مختلف معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير عليم خان اين ايڇ اي جي گڏجاڻي جي صدارت ڪري رهيو آهي.

ڪراچي ملڪ جو معاشي انجڻ، صنعتي علائقن جو انفراسٽرڪچر بهتر بڻايو ويندو: وڏو وزير

صنعتڪارن کي سهولتن، برآمدن ۾ واڌ ۽ روزگار جا نوان موقعا پيدا ڪرڻ لاءِ ڪوششون ڪريون پيا
اسان رڳو اعلان جي سياست تي يقين نٿا رکون، اسان عملي نتيجا ڏيڻ تي يقين رکون ٿا
مراد علي شاهه پاران ڪاٽي جي نئين چونڊيل عهديدارن کي مبارڪباد، سهڪار وڌائڻ جو عزم

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

سنڌ ريسڪيو 1122 جي شهيدن جي معاوضي لاءِ 3 ڪروڙ منظور، ملازمن جي پگهارن ۾ 7 سيڪڙو واڌ

صوبائي صلاحڪار ۽ چيئرمين گيانچند ايسراڻيءَ جي صدارت هيٺ سنڌ ايمرجنسي ڪائونسل جو چوٿون اجلاس ٿيو
اجلاس ۾ ملازمن جي انشورنس ۽ پينشن جون تجويزون ڪابينا ڏانهن موڪلڻ جو فيصلو ڪيو ويو
شڪارپور ۾ متيارين ۽ ريسڪيو سروس فعال ڪرڻ، نيون سيٽلائيٽ اسٽيشنون قائم ڪرڻ تي غور

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

سونهن ملڪ ۾ سون جي قيمت ۾ 4300 روپين جي واڌ، في تولو سون 4 لک 41 هزار 636 روپين جو ٿي ويو

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

پاڪستان اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ تيزي، ڪي ايس اي 100 انڊيڪس 369 پوائنٽس وڌي ويو

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: صوبائي وزير سردار شاهه شاگردن ۾ ٽيبليٽ ورهائي رهيو آهي.

ڪراچي ۾ گاڏي مان گوليون لڳل شخص جو لاش هٿ آيو، قتل جو شڪ

ڊرائيور واري سيٽ تان 40 سالن جي حسن ڪي چاچي ۽ دل ويجهو گوليون لڳل هيون

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

پاڪستان جي اندر بئنڪ مارڪيٽ ۾ آمريڪي ڊالر جي قدر ۾ گهٽتائي، روپئي جي قدر ۾ واڌ رڪارڊ

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ڊيري فارمر طرفان کير جو اگهه 300 روپيا في ڪلو مقرر ڪرڻ جو اعلان

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

پاڪستان پاران اپر اي آر جي 25 بازيابي دوران ٽي پاڪستاني شهرين سميت 5 قيمتي جانين جي زيان جي تعزيت جو اظهار

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: صوبائي وزير شاهينه شير علي عملدارن سان ڳالهائي رهي آهي.

ڪراچي ۾ گٽر نالي جي صفائي دوران ساهه ٻوسجڻ سبب هڪ جڻو فوت

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

آمريڪا ۽ اسرائيل جنگي ناڪامي کان پوءِ ايران کي اندروني طور ورهائڻ چاهين ٿا: صدر پزشڪيان

دشمن ملڪ اندر اختلافن کي هوا ڏئي ان ۾ ويڇا پيدا ڪرڻ جي حڪمت عملي تي عمل ڪري رهيا آهن

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

صوماليا ۾ ساموندي ڦورن جي قبضي مان آئل ٽينڪر آزاد ڪرائڻ دوران 3 پاڪستاني شهيد

مارجي ويل پاڪستانين ۾ رفيع الله خان، سيد ڪاشف عمر ۽ محمود احمد انصاري شامل: پرڏيهي وزارت جي تصديق

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: هڪ پيرسن ٻوڙي کان ڪڍيل مکڻ وڪڻي رهيو آهي.

سنڌ ۾ هڪ لک اسڪول کان ٻاهر ٻارن کي تعليم سان ڳنڍڻ اهم اڳڀرائي آهي: سردار شاهه

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ هٿ ڏين ڏرين جهيڙي دوران فائرنگ، ٻه پاڻ مارجي ويا

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

عورتن جي معاشي ترقي ۽ بااختيار بڻائڻ سنڌ حڪومت جي ترجيح آهي: شاهينه شير علي

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ماڊل سٽي ۾ جديد اسڪول ريفارمنگ ٽريننگ اسڪول قائم ڪيو ويندو: قاسم نويد

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

حملي ۾ زخمي ٿيل پريس ڪائونسل جي چيئرمين جي حالت سڌرڻ لڳي

بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

سنڌ پوليس جي 341 جونيئر ڪلارڪن کي سينئر ڪلارڪ طور ترقي ڏني وئي

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

لاهور: هڪ پيرسن ريڙهي تي مختلف سامان کڻي وڃي رهيو آهي.

ڪراچي: تعليمي ڪاليج جي اڳوڻي پرنسپل ڏرڪافو مهدي شاهه جي گاڏي نشانو نه بڻجي علي شاهه رفات ڪري وئي

بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 2

انڪم ٽيڪس جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ ۾ 15 آڪٽوبر تائين واڌ

بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: صوبائي صلاحڪار قاسم نويد قمر ڪنهن تقريب ۾ شيلڊ ڏيئي رهيو آهي.

ڪراچي ۾ مختلف علائقن ۾ حادثن ۽ واقعن ۾ عورت سميت 4 ڄڻا فوت

ڊرگ روڊ انڊر پاس وٽ ڊمپر جي ٽڪر ۾ موٽرسائيڪل سوار نوجوان فوت، ٻه ٽينگر زخمي
اورنگي ٽائون ۾ واٽر ٽينڪر جي ٽڪر سبب نوجوان فوت، حب ڊيم روڊ تان انڄاتل شخص جو لاش مليو
گلبائي چوڪ وٽ گهر مان عورت جو لاش جو ڦاهو لڳل مليو، پوليس پاران مختلف واقعن جي جاچ شروع

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

سکر ۽ لاڙڪاڻي جي ڪچي وارن علائقن ۾ امن امان جي صورتحال ۾ بهتري آئي آهي: ناصر شاهه

امن سان ڪڏ محرومين جي خاتمي، روڊن ۽ بنيادي سهولتن جي فراهمي لاءِ ترقياتي منصوبن تي ڌيان ڏنو پيو وڃي
سياسي اختلاف ڳالهين ذريعي حل ٿيڻ گهرجن، پي ٽي آءِ کي پرامن سياسي سرگرمين جي يقيني بڻائڻ گهرجي
پيپلز پارٽي ڪنهن به صوبي ۾ گورنر راڄ يا ايمرجنسي جي حمايت نٿي ڪري: صوبائي وزير

بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 2

آءِ ٽي ۽ مصنوعي ذهانت جي ترقي سان نوجوانن لاءِ روزگار جا موقعا پيدا ٿيندا: سعيد غني

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ پوليس جي ميڻا مقابلن دوران 8 زخمين سميت 9 ڌاڙيل گرفتار

جوهر آباد، مارڪيٽ، محمود آباد، گلشن معمار سچل ۽ پاڪ نگر ۾ مقابلا ٿيا

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ انڄاتل نوجوان ناري جو گولي لڳل لاش هٿ آيو، اسپتال منتقل

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

پ پ چيئرمين پاران ڪارڪن انور جان ميراڻي جي لاڏاڻي تي گهري ڏک ۽ افسوس جو اظهار

بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ريڊ بڪ ۾ شامل ٽي ٽي پي جو اهم دهشتگرد گرفتار، هٿيار هٿ

ايس آءِ يو ڪارروائي ڪندي ريڊ بڪ ۾ شامل نيڪ اختيار عرف گل بادشاهه کي سرگهو ڪيو
گرفتار دهشتگرد ڪي پي ۾ ڪمانڊر طور سرگرم رهيو، گرفتاري لاءِ 30 لک انعام مقرر هو

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: آسٽريا جي اعزازي هاءِ ڪمشنر ڪامران حسين گورنر سنڌ سان ملي رهيو آهي.

اسلام آباد: وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ جي سيمينار سان ملي رهيو آهي.

بقايا | 1 | روزاني عبرت

انٽيليجنس بيسڊ آپريشن ڪندي فتنہ الخوارج جي 3 دهشتگردن کي جهنم حوالي ڪري ڇڏيو سيڪيورٽي ذريعن مطابق فورسز مير علي ۽ ان جي ڀرپاسي ۾ خوارجين جي ٺڪاڻن کي تباهہ ڪيو ڪارروائي ڪانئوءِ مارجي ويل دهشتگردن جي قبضي مان وڏي مقدار ۾ جديد هٿيار ۽ بارود هٿ ڪري ورتو سيڪيورٽي فورسز مير علي بازار ويجهو خارجي دهشتگردن طرفان راشن جي ٽرڪ ڦر ڪرڻ ۽ روڪڻ جي ڪوشش کي بہ وقت سر ڪارروائي ڪندي ناڪام بڻائي ڇڏيو سيڪيورٽي اختيارين عزم ظاهر ڪيو آهي تہ خطي ۾ مڪمل امن جي بحالي تائين دهشتگرد عنصرن جو پيڇو جاري رهندو

بقايا | 2 | روزاني عبرت

ارادن کي ناڪام بڻائي ڇڏيو آهي سيڪيورٽي ذريعي مطابق سوراب ضلعي جي علائقي مال مدرسہ ويجهو سيڪيورٽي فورسز جي انٽيليجنس آپريشن جي نتيجي ۾ فتنہ الهندستان جو هڪ دهشتگرد مارجي ويو آهي ذريعن مطابق ڪارروائي مال مدرسہ ۽ ٻنيگو ۾ دهشتگردن جي موجودگي جي ڳجهي اطلاع تي ڪئي وئي سيڪيورٽي فورسز ۽ شرپسندن وچ ۾ شديد فائرنگ جي ڏي وٺ ۾ هڪ دهشتگرد مارجي ويو جڏهن تہ سندس ٻيو ساٿي فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو مارجي ويل دهشتگرد جي قبضي مان هٿيار ۽ موٽر سائيڪل هٿ ڪئي وئي سيڪيورٽي اختيارين جو چوڻ آهي تہ بلوچستان ۾ پائيدار امن امان ۽ دهشتگردي جي مڪمل خاتمي تائين ڪارروايون بلا رنڊڪ جي جاري رهنديون

بقايا | 3 | روزاني عبرت

قسم جي مداخلت نہ ڪئي پئي وڃي جڏهن تہ سنڌ حڪومت جي اهڙي ڪا بہ پاليسي ناهي جنهن تحت يونيورسٽين جي معاملن ۾ مداخلت ڪئي وڃي بينظير ڀٽو شهيد يونيورسٽي لياري جي وائيس چانسلر جي استعيفيٰ واري معاملي تي جاري ڪيل پنهنجي بيان ۾ محمد اسماعيل راهو چيو تہ سنڌ جي وڏي وزير پڻ سمورن وائيس چانسلرن کي آزاداڻي طور پنهنجون ذميواريون انجام ڏيڻ جي هدايت ڪري رکي آهي صوبائي وزير چيو تہ سمورن وائيس چانسلرن جون مقرريون قابليت جي بنياد تي انتهائي شفاف طريقيڪار تحت ڪيون پيون وڃن هن چيو تہ هن وقت سنڌ ۾ هڪ يونيورسٽي ڪانسواءِ سمورين سرڪاري يونيورسٽين ۾ مستقل وائيس چانسلر پنهنجون ذميواريون انجام ڏئي رهيا آهن محمد اسماعيل راهو چيو تہ يونيورسٽين ۾ سنڊيڪيٽ ۽ سينيٽ سميت ٻيا قانوني ادارا پڻ موجود آهن جيڪي پنهنجي اختيارن جي دائري ۾ رهي ڪري پنهنجا فيصلا پاڻ ڪرڻ جا مجاز آهن هن چيو تہ بينظير ڀٽو شهيد يونيورسٽي لياري جي وائيس چانسلر جي استعيفيٰ وصول ٿي چڪي آهي تنهن هوندي بہ ان حوالي سان هن وقت تائين ڪو حتمي فيصلو نہ ڪيو ويو آهي صوبائي وزير يونيورسٽين ۽ تعليمي بورڊن محمد اسماعيل راهو چيو تہ وائيس چانسلر جي استعيفيٰ جو جائزو وٺي ڪانئوءِ قانون ۽ ضابطن موجب فيصلو ڪيو ...

بريفنگ ڏني بريفنگ ۾ ڪچي وارن علائقن ۾ تعليم صحت موبائل ڊسپينسرين روڊن ۽ ٻين بنيادي ڍانچن بابت کنيل قدمن ۽ ضرورتن کان آگاهہ ڪيو ويو قائما ڪميٽي جي چيئرپرسن فريال ٽالپر چيو تہ ڪچي وارن علائقن جي بحالي ۽ پائيدار ترقي لاءِ سنڌ حڪومت ڀرپور قدم کڻندي غير سروي ٿيل ڪچي وارن علائقن جي مسئلن جي حل لاءِ عملي قدم کنيا پيا وڃن فريال ٽالپر هدايت ڪئي تہ ڪچي وارن علائقن ۾ تعليم صحت روڊن پوليس ٿاڻن پوليس پوسٽن ۽ تربيتي مرڪزن جي ضرورتن جو جامع جائزو وٺي واضح سفارشون تيار ڪيون وڃن هن چيو تہ ڪچي وارن علائقن ۾ قائم ڪيل پوليس ڪئمپن کي شهيدن پوليس جي نالي ڪيو وڃي تہ جيئن فرض جي ادائيگي دوران پنهنجون جانيون قربان ڪندڙ پوليس آفيسرن ۽ اهلڪارن جي قربانين کي خراج عقيدت پيش ڪري سگهجي فريال ٽالپر چيو تہ ڪچي وارن علائقن جي عوام کي بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ سندن پراڻن مسئلن جي حل ۽ زندگيءَ جي معيار ۾ بهتري لاءِ عملي قدم يقيني بڻايا ويندا ڪچي وارن علائقن جي ترقي لاءِ مضبوط ۽ ڊگهي مدي واري حڪمت عملي تحت ترقياتي عمل کي تيز ڪيو ويندو هن وڌيڪ چيو تہ عوامي مسئلن جي حل سان گڏ ڪچي وارن علائقن ۾ سماجي ۽ معاشي ترقيءَ جي عمل کي پڻ اثرائتي انداز ۾ اڳتي وڌايو ويندو جڏهن تہ سمورا لاڳاپيل ادارا گڏيل رابطي ۽ مضبوط حڪمت عملي تحت پنهنجون ذميواريون ادا ڪن سنڌ جي گهرو وزير ضياء الحسن لنجار چيو تہ ڪچي وارن علائقن جي پائيدار ترقي ۽ عوامي مسئلن جو حل سنڌ حڪومت جي ترجيحن ۾ شامل آهي ڪچي وارن علائقن ۾ ترقياتي عمل کي اثرائتو بڻائڻ لاءِ سمورن لاڳاپيل ادارن کي گڏيل قدم يقيني بڻائڻا پوندا هن چيو تہ ڪچي وارن علائقن جي عوام کي بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ ۽ سندن زندگيءَ جي معيار ۾ بهتري لاءِ عملي قدم وڌيڪ تيز ڪيا ويندا سنڌ جي گهرو وزير هدايت ڪئي تہ اڄوڪي اجلاس ۾ غور هيٺ آيل سمورن معاملن ۽ وصول ٿيل تجويزن جي روشني ۾ سفارشون جلد تيار ڪري جائزي ۽ وڌيڪ ضروري ڪارروائي لاءِ موڪليون وڃن تہ جيئن ڪچي وارن علائقن جي بحالي ترقي ۽ عوامي مسئلن جي حل لاءِ اثرائتو ۽ قابل عمل لائحہ عمل تيار ڪري سگهجي اجلاس ۾ سکر ۽ لاڙڪاڻي سان تعلق رکندڙ چونڊيل قومي ۽ صوبائي اسيمبلي جي ميمبرن پنهنجي پنهنجي علائقن جي مسئلن ضرورتن ۽ ترقياتي ترجيحن بابت تجويزون پيش ڪيون اجلاس ۾ قومي اسيمبلي جا ميمبر علي جان مزاري مير شبير علي بجاراڻي محمد شهريار خان مهر خالد احمد خان لنڊ علي گوهر خان مهر ۽ جام خان شورو وزير پلاننگ اينڊ ڊوليپمينٽ ۽ آبپاشي ڪاتو سنڌ صوبائي اسيمبلي جا ميمبر عبدالرؤف کوسو غلام عابد خان مير محبوب علي خان بجاراڻي محمد عارف خان آغا شهباز علي دراني جام مهتاب حسين ڏهر سردار نادر اڪمل خان لغاري علي نواز خان مهر سيد فرخ احمد شاهہ ۽ سيد ناصر حسين شاهہ سينئر ميمبر بورڊ آف روينيو چيئرمين ...

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل
سنڌ ۾ انساني جان جي بي قدري: ذميوار ڪير آهي؟
صفحو 4

ڊاڪٽر رميش ڪمار
پهرين آڪٽوبر، چين جو سبق ڏيندڙ ڏينهن..!
صفحو 4

ايشيائي ترقياتي بئنڪ، ٽيڪس ۽ معاشي چئلينج
مياں عمران احمد
صفحو 4

مختيار انڙ
اڄوڪو ڏينهن — پهرين آڪٽوبر
صفحو 4

موررو پرسان ميمڻ اغوا ٿيل ناري جي بازيابي ۽ جوابدارن جي گرفتاري لاءِ احتجاجي مظاهرو

ناري خوشبو چنڊ جي والد گل حسن، شاهد حسين، عامر علي، خان ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ جوابدارن جي گرفتاري لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

هٿياربند عاشق چنڊ، عباس، ملوخان، عرفان لغاري، علي نواز لغاري منهنجي گهر ۾ داخل ٿي نياڻي کي اغوا ڪري ويا: گل حسن چنڊ

جوابدارن خلاف موررو ٿاڻي تي پڻ ڪيس داخل ٿيل آهي، پوليس ٽي مهينا گذرڻ باوجود نامزد جوابدار گرفتار ناهن ڪيا

اسانکي خدشو آهي ته نياڻي کي مذڪوره ماڻهن قتل نه ڪري ڇڏيو هجي، جوابدار گرفتار ڪري نياڻي کي بازياب ڪرايو وڃي

موررو ميمڻ اغوا ٿيل ناري جي بازيابي ۽ جوابدارن جي گرفتاري لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

موررو (نامه نگار) موررو پرسان ٽي مهينا اڳ ڳوٺ خالق چنڊ مان ميمڻ اغوا ٿيل ناري خوشبو چنڊ جي بازيابي لاءِ سندس والد گل حسن چنڊ، شاهد حسين، عامر علي، خان چنڊ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ جوابدارن جي گرفتاري لاءِ پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو، پريس والد گل حسن ٻڌايو ته هٿياربند عاشق چنڊ، عباس، ملوخان، عرفان لغاري، علي نواز لغاري جيڪي منهنجي گهر ۾ داخل ٿي نياڻي کي اغوا ڪري ويا هئا، بااثرن خلاف موررو ٿاڻي تي پڻ ڪيس داخل ٿيل آهي پوليس ٽي مهينا گذرڻ باوجود نامزد جوابدار گرفتار ناهن ڪيا اسانکي خدشو آهي ته نياڻي کي مذڪوره ماڻهن قتل نه ڪري ڇڏيو هجي، هنن سنڌ هاءِ ڪورٽ، سنڌ جي گهرو وزير ضياءالحسن لنجار، آءِ جي سنڌ پوليس ڊي آءِ جي شهيد بينظير آباد، ايس ايس پي نوشهرو فيروز کان مطالبو آهي ته نامزد جوابدار گرفتار ڪري نياڻي کي بازياب ڪرايو وڃي

نئون ڳوٺ ۾ ميهڙ جي صحافي جي پاءِ مٿان حملي خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

نئون ڳوٺ ۾ ميهڙ جي صحافي جي پاءِ مٿان حملي خلاف احتجاجي مظاهرو

مختلف پريس ڪلبن سان لاڳاپيل صحافين احتجاجي مظاهرو ڪري ريلي ڪڍي

حافظ شفيق قمبراڻي مٿان حملي ٿيو ۾ ملوث جوابدار گرفتار نه ٿي سگهيا آهن: شمن ساهڙ

نئون ڳوٺ (نامه نگار) نئون ڳوٺ ميهڙ جي سينئر صحافي عبدالرحمان قمبراڻي جي پاءِ حافظ شفيق الرحمن قمبراڻي مٿان ميبنا قاتلاڻي حملي جا جوابدارن گرفتار نه ٿيڻ ۽ ميبنا موتمار دمڪين خلاف نئون ڳوٺ راڌڻ ۽ ٻين پريس ڪلبن سان لاڳاپيل صحافين پاران احتجاجي مظاهرو ڪري ريلي ڪڍي وئي، احتجاجي مظاهري جي اڳواڻي صحافي شمن علي ساهڙ ڪئي صحافين پاران باءِ پاس المصطفا پٽرول پمپ کان علي پيٽرول پمپ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي جڏهن ته صحافين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ان موقعي تي صحافي شمن سولنگي، علي شير جوڻيجو، شمن علي ساهڙ، معشوق علي سولنگي، سيد امداد شاهه ۽ ٻين خطاب ڪندي چيو ته صحافي عبدالرحمان قمبراڻي جي پاءِ حافظ شفيق الرحمن قمبراڻي مٿان حملو ٿيو ۽ واقعي ۾ ملوث جوابدار اڃا تائين گرفتار نه ٿي سگهيا آهن ۽ متاثر خاندان کي ميبنا طور موتمار دمڪيون پڻ ڏنيون پيون وڃن، هنن چيو ته جوابدار آزادي سان گهمن ۽ ميبنا دمڪين واري صورتحال پوليس جي ڪارڪردگي تي سوال اٿاري ٿي هنن مطالبو ڪيو ته واقعي جي شفاف جاچ ڪرائي، حملي ۾ ملوث جوابدارن کي بنا دير گرفتار ڪري قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي

ڳاڙهو ۾ سامونڊي مافيا ماهيگيرن لاءِ عذاب بڻيل، سمنڊ منشيات اسمگلنگ جو مرڪز ٿي ويو

ڪراچي کان ڪيٽي بندر تائين هن وقت عربي سمنڊ تي هڪ منظم مافيائن جو قبضو ٿي ويو

منشيات سامونڊي رستي سان ڪنهن بادشاهه سلامت جي تشريف فرمائي جيان سمنڊ مان گذاري وڃي ٿي

منشيات ڪيٽي بندر، ساڪرو، ڳاڙهو، ڪارڙو، ميون پٺائي، ٻهارا، ڊونڊي، انڊرا، جهور، جوهر، جنگيسر، سجاول، خليفو، گرنار، داندارو، سانولپور پهچائي وڃي ٿي

منشيات اتان کان باآساني شهرن ڏانهن منتقل ٿي وڃي ٿي، غيرقانوني ڪاروبار ۾ علائقن جا بااثر حصيدار آهن ۽ پوليس به خاموش بڻيل آهي

ڳاڙهو (رپورٽ: فيض سنڌي) سامونڊي مافيا عام ماهيگيرن لاءِ عذاب بڻيل، سمنڊ هن وقت منشيات اسمگلنگ جو مرڪز ٿي ويو خبر موجب ڪراچي کان ڪيٽي بندر تائين هن وقت عربي سمنڊ تي هڪ منظم مافيائن جو قبضو آهي جن جي منشيات سامونڊي رستي سان ڪنهن بادشاهه سلامت جي تشريف فرمائي جيان سمنڊ مان گذري ڪيٽي بندر ساڪرو ڳاڙهو جو مختلف ترن جهڙوڪ ڪارڙو ميون پٺائي ٻهارا ڊونڊي انڊرا جهور جوهر جنگيسر سجاول خليفو گرنار داندارو سانولپور وغيره وغيره تي پهچي ٿي ۽ اتان کان با آساني شهرن ڏانهن منتقل ٿي وڃي ٿي هن جي غيرقانوني ڪاروبار ۾ علائقن جا بااثر نه صرف حصيدار آهن پر پوليس به خاموش بڻيل آهي

ڳاڙهو ۾ سامونڊي مافيا پاران اسمگلنگ منشيات ڪٽن ۾ پيل آهي

ڪوٽڙي ڪبير ويجهو موٽر سائيڪل سوارن مٿان ٽرالر چڙهي ويو، گهوٽ فوت، لاش رکي روڊ بند

18 سالا نوجوان سهيل پٽ راهب چنو ڇهياڻجي ٿلهي تي فوت ٿي ويو، اسحاق چنو شديد زخمي ٿي پيو، زخمي هنگورجا اسپتال منتقل

پنجن ڪلاڪن تائين هزارين گاڏيون بيهجي ويون، ڇهن ڪلاڪن کان پوءِ هنگورجا پوليس ۽ ايمبولينس واقعي واري هنڌ پهتي

پوليس روڊ ڪولرائڻ لاءِ وارثن کي ايلاز منٿون ڪيون پر وارثن ايمبولينس ۾ لاش رکڻ کان جواب ڏئي ڇڏيو چڱا مڙس روڊ ڪولرائڻ لاءِ پهتا

امير چانگ چڱن مردن کان ايف آءِ آر داخل ڪرڻ لاءِ ٻن ڏينهن جي مهلت گهري، مهلت ملڻ بعد ڇهن ڪلاڪن کان پوءِ روڊ ڪولرايو

ڪوٽڙي ڪبير (نامه نگار) ڪوٽڙي ڪبير ويجهو صبح 6 بجي ڳوٺ سمون چنو واسي موٽر سائيڪل سوارن مٿان ٽرالر چڙهي ويو، نتيجي ۾ 18 سالا نوجوان سهيل پٽ راهب چنو ڇهياڻجي ٿلهي تي فوت ٿي ويو، جڏهن ته ٻيو ڄڻو اسحاق چنو شديد زخمي ٿي پيو، زخمي کي هنگورجا اسپتال پهچايو ويو. ايمبولينس واقعي واري جاءِ تي پهچي ويون. گرمي سبب مسافر پريشان، جڏهن ته ڇهن ڪلاڪن کان پوءِ هنگورجا پوليس ۽ ايمبولينس واقعي واري هنڌ پهتي. وارثن ايمبولينس ۾ لاش رکڻ کان جواب ڏئي ڇڏيو. پوليس روڊ ڪولرائڻ لاءِ وارثن کي ايلاز منٿون ڪيون جنهن کان پوءِ چڱن مڙسن وزير حسين چنو ۽ ايڊووڪيٽ عليبواز سهتو ۽ ٻين سان ايس ايڇ او امير چانگ چڱن مردن کان ايف آءِ آر داخل ڪرڻ لاءِ ٻن ڏينهن جي مهلت گهري، مهلت ملڻ بعد ڇهن ڪلاڪن کان پوءِ روڊ ڪولرايو ويو جڏهن ته ان دوران موٽر وي پوليس غائب رهي، واضح رهي ته فوتي گهوٽ هو، هنن پيرن تي ميندي لڳل هيس رات سندس جي شادي رٿيل هئي، شادي جون خوشيون ماتم ۾ تبديل ٿي ويون.

ور شهر ۾ ٿيل قتل جي ڪيس ۾ پوليس مُک جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو

پوليس نامزد مک جوابدارن سائين بخش ۽ پرويز چانڊيو کي گرفتار ڪري ورتو

قتل ڪيس ۾ رهيل جوابدار نواز چانڊيو کي پڻ جلد گرفتار ڪيو ويندو: ڊي ايس پي

ٺٽو (نامه نگار) ضلعي جي پوليس ڇاپا هڻي 4 ڏينهن اڳ ور شهر ۾ گوليون هڻي قتل ڪيل شاهد چانڊيو جي قتل ڪيس ۾ نامزد مک جوابدار سائين بخش چانڊيو ۽ پرويز چانڊيو کي گرفتار ڪري ورتو ٺٽو ڪراچي ملير سميت مختلف ضلعن ۾ سنگين ڏوهن ۾ ملوث هجڻ جو انڪشاف ڊي ايس پي ٺٽو واحد ٿهيم سي آءِ اي انچارج ٺٽو فاروق راهيو ٺٽو ايس ايڇ او گهوڙاٻاري ساجد ڪورائي پيريلو پوليس پوسٽ جو انچارج ٽيم تشڪيل ڏني وئي جنهن مختلف هنڌن تي ڇاپا هڻي قتل ڪيس جي مک جوابدار سائين بخش چانڊيو ۽ پرويز چانڊيو کي گرفتار ڪري ورتو پوليس ٽيم موجب چانڊيو ٺٽو ڪراچي ڪورنگي ملير شاهه لطيف ٽائون سميت سنڌ جي مختلف ضلعن ۾ ڦر ڏاڙن پوليس مقابلن جي سنگين ڏوهن ۾ گهربل هو جيڪو ڏوهاري گينگ جو مک ڪردار آهي سندس گرفتاري بعد وڌيڪ

ٽنڊوالهيار کان حيدرآباد تائين هلندڙ پيپلز بس ۾ رش سبب عورتون ۽ بزرگ مشڪلاتن جو شڪار

رش هجڻ جي ڪري عورتن کي مردن جي وچ ۾ ايڊجسٽ ڪري ويهاريو وڃي ٿو ۽ بزرگن کي بيهي ڪري سفر ڪرڻو پوي ٿو

ٽنڊوالهيار کان حيدرآباد ويندڙ پيپلز بس ۾ عوام جي رش وڌي وڃڻ ڪري سفر دوران تمام گهڻيون پريشانيون ٿي رهيون آهن: امام الدين شيخ

چنچر ۽ آچر تي بسون گهٽ ڪيون وڃن ٿيون جنهنڪري پڻ عوام پريشان ٿئي ٿي، پيپلز بسن جي تعداد ۾ اضافو ڪيو وڃي

ٽنڊوالهيار (نامه نگار) ٽنڊوالهيار کان حيدرآباد تائين هلندڙ پيپلز بس ۾ روانه سوارين جي ڪري عورتن ۽ بزرگن کي پريشاني جو منهن ڏسڻو پوي ٿو ۽ رش هجڻ جي ڪري عورتن کي مردن جي وچ ۾ ايڊجسٽ ڪري ويهاريو وڃي ٿو ۽ بزرگن کي بيهي ڪري سفر ڪرڻو پوي ٿو حڪومت کي گهرجي ته عوامي سهولتن لاءِ پيپلز بسون وڌايون وڃن اهڙي خيالن جو اظهار پاڪستان نظام مصطفي سوشل ويلفيئر ايسوسي ايشن جي چيئرمين امام الدين شيخ ٽنڊوالهيار پريس ڪلب ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي ڪيو هن چيو ته ٽنڊوالهيار کان حيدرآباد ويندڙ پيپلز بس ۾ عوام جي رش وڌي وڃڻ ڪري سفر دوران تمام گهڻيون پريشانيون ٿي رهيون آهن ان کان علاوه چنچر ۽ آچر تي بسون گهٽ ڪيون وڃن ٿيون جنهنڪري پڻ عوام پريشان ٿئي ٿي

امتياز کهر کي پاڪستان ورڪرز فيڊريشن جو سوشل ميڊيا ڪوآرڊينيٽر مقرر ڪرڻ تي تقريب

رسول آباد قومي شاهراهه تي ٽرالر جي موٽرسائيڪل کي ٽڪر، نوجوان فوت

راڌڻ ۽ ڀرپاسي ۾ ايڪسيڊنٽ، ڪينٽ جي خلاف احتجاج

لياقت يونيورسٽي ۾ انفيڪشن شعبي پاران ريبيز بابت ورڪشاپ

چانڊڪا ميڊيڪل ڪاليج ۾ انفيڪشن شعبي پاران منعقد ورڪشاپ ۾ طبي امداد جي حوالي سان ٽريننگ ڏني پئي وڃي

هنگورجا پرسان ڳوٺ جهانگير ۾ بند پيل اسڪول ٻيهر کلي پيو

ڪيهر جي مختلف ڳوٺن ۾ وڌندڙ چورين ۽ ڦرن خلاف ڳوٺاڻن جي احتجاجي ريلي

ڪيهر جي مختلف ڳوٺن ۾ وڌندڙ چورين ۽ ڦرن خلاف ڳوٺاڻن احتجاجي ريلي ڪڍي آهن

سجاول روڊ تان لوهه ۽ سيمينٽ جي دڪان مان هڪ لک پنجٽر هزار روپيا چوري ٿي ويا

هنگورجا قومي شاهراهه تي روڊ حادثي ۾ فوت ٿيل جي وارثن جو لاش رکي ڌرڻو هنيو پيو وڃي

ٽنڊوالهيار ويجهو ڪلوئي برادري ۾ جهيڙو، ٻه عورتون زخمي

صوبائي وزير جام اڪرام الله ڌاريجو سان سليم الله خان ڪلرڙ جي ملاقات، گلدستو پيش

ملي جي لوهار محلي جي رهواسين پاران انهن ڏينهن تي ٻه احتجاج

ملي جي لوهار محلي جي رهواسين پاران انهن ڏينهن تي ٻه احتجاج ڪيو پيو وڃي

ڪوٽ غلام محمد پوليس اسٽيشن ۾ ايس پي جي کليل ڪچهري

سيلڙا پرسان زمين جي تڪرار واري معاملي جو ايڊيشنل سيشن جج پاران فيصلو جاري

ايڇ ٽي بئرسٽر اسٽنڊار ڪري لاءِ وائيٽ ڪرائڻ

راڻا هميرسنگهه ايڊ ڪيٽ ٽيسٽ ۾ پوزيشن حاصل ڪندڙ 3 شاگردن کي مبارڪون ڏنيون

ڪوٽ غلام محمد پوليس اسٽيشن ۾ ايس پي جي کليل ڪچهري ۾ مسئلا ٻڌا پيا وڃن

سياحت کاتي پاران قائداعظم هائوس ميوزيم ۾ تقريب

صوبائي وزير ذوالفقار شاهه، سيڪريٽري ثقافت ۽ ڪمپنين جا مالڪ شريڪ ٿيا

ڪراچي: صوبائي وزير ذوالفقار شاهه تقريب ۾ شريڪ آهي

ٽالپرواڙي ۽ ڪنب پوليس جي وڏن اٿالن جي گڏيل ڪارروائي

نصيرآباد ۾ ٻن ڌرين ۾ پاڻي تان جهيڙو، 3 ڄڻا زخمي ٿي پيا

ور شهر ۾ وراثت تان فائرنگ، نوجوان شديد زخمي

ملي شهر ۾ 21 ورهين جي نوجوان جو پنکي سان ٽنگيل لاش هٿ

ٿر اسٽاد ٽريزي عملي جا فيبار اسٽاد ٽريزري عملي خلاف سراپا احتجاج ٻڌي ويا

ٿر اسٽاد ٽريزي عملي خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan

ABC CERTIFIED

متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال

روزاني عبرت

ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي

روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي

Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277

Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191

Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

خميس پهرين آڪٽوبر 2026ع

سنڌ ۾ انساني جان جي بي قدري: ذميوار ڪير آهي؟

سنڌ جي مختلف علائقن مان سامهون آيل چار واقعا رڳو ڏوهن، غربت ۽ انتظامي نااهليءَ جون خبرون نه آهن پر اهي حڪمرانيءَ جي نظام، عوام جي تحفظ، صحت جي سهولتن ۽ قانون جي عملداريءَ بابت ڪيترائي اهم سوال اٿارين ٿا. هڪ غريب پورهيت علاج لاءِ ويندي رستي ۾ دم ڏئي ٿو پر غربت سبب سندس وارث لاش کڻڻ لاءِ ايمبولينس جو بندوبست به نٿا ڪري سگهن. ٻئي واقعي ۾ پراڻي تڪرار جي نتيجي ۾ پيءُ سان گڏ ڇهن سالن جو معصوم ٻار به قتل ٿي وڃي ٿو. ٽئين واقعي ۾ پوليس آپريشن دوران مبينا طور مارٽر گولو ڪرڻ سبب هڪ نوجوان ۽ سندس پيرسن پيءُ مارجي وڃن ٿا ۽ ٻيا ماڻهو زخمي ٿين ٿا، جڏهن ته چوٿين واقعي ۾ چانڊڪا اسپتال جو هڪ نوجوان ملازم ڏينهن ڏٺي جو هٿيارٻندن هٿان قتل ٿي وڃي ٿو. اهي واقعا سنڌ جي حڪمرانن لاءِ اک کوليندڙ هئڻ گهرجن.

شاهبندر جي 65 ورهين جي پورهيت شير محمد ملاح جو واقعو اسان جي سماج جي ان تلخ حقيقت کي واضح ڪري ٿو جنهن ۾ غربت ماڻهوءَ کان علاج جي سهولت نه پر مرڻ کان پوءِ پنهنجي پياري جو لاش عزت سان گهر کڻي وڃڻ جو وسيلو به کسي وٺي ٿي. بيماريءَ ۾ ورتل پيرسن ماٽلي اسپتال ڏانهن ويندي مسافر وين ۾ فوت ٿي ويو. سندس وارثن وٽ ايمبولينس جا پئسا نه هجڻ سبب لاش ڪافي دير تائين اسٽاپ تي پيل رهيو. آخرڪار مقامي صحافين چندو ڪري ايمبولينس جو بندوبست ڪيو. امير سنڌ جي غريب عوام جي اهڙيءَ حال تي ماتم نه ڪجي ته ٻيو ڇا ڪجي؟ ٻئي پاسي ڏکڻ پرسان پراڻي ڪارنهن تڪرار جي پسمنظر ۾ غلام حسين جعفري ۽ سندس ڇهن سالن جي معصوم پٽ عبدالستار جو قتل سنڌ ۾ قبائلي ۽ خانداني تڪرارن جي خطرناڪ صورتحال کي ظاهر ڪري ٿو. هڪ اهڙو ٻار، جنهن کي اڃا زندگيءَ جون خوشيون ڏسڻيون هيون، سو نفرت ۽ دشمنيءَ جي باهه جو شڪار بڻجي ويو. پوليس موجب واقعو پراڻي تڪرار جو نتيجو آهي، جڏهن ته مقتولن جي وارث عورتن پوليس جي نااهليءَ کي ذميوار قرار ڏنو آهي. انهن الزامن جي شفاف جاچ ٿيڻ گهرجي. جيڪڏهن تڪرار اڳ کان موجود هو ته پوءِ لاڳاپيل ڌرين جي وچ ۾ ٺاهه ڪرائڻ، ڌمڪين جو نوٽيس وٺڻ ۽ امڪاني جاني نقصان کي روڪڻ لاءِ اڳواٽ قدم ڇو نه کنيا ويا؟ رڳو واقعي کان پوءِ ڇاپا هڻڻ ۽ جوابدارن جي فرار ٿيڻ جون خبرون ڏيڻ سان پوليس جي ذميواري پوري نٿي ٿئي. حڪومت کي گهرجي ته پراڻن تڪرارن جي خاتمي لاءِ مستقل حڪمت عملي جوڙي ۽ معصوم ٻارن سميت بيگناهه ماڻهن جي جانين جي حفاظت يقيني بڻائي.

هوڏانهن شڪارپور جي ڪچي واري علائقي ۾ پوليس آپريشن دوران مبينا طور مارٽر گولو ڪرڻ سبب منير احمد ميراڻي ۽ سندس پيرسن پيءُ محمد حسن ميراڻي جي فوت ٿيڻ ۽ ڇهن ڄڻن جي زخمي ٿيڻ وارو واقعو پڻ انتهائي سنجيده آهي. وارثن جو الزام آهي ته پوليس جي ڪارروائيءَ سبب سندن گهر تباهه ٿيو، ماڻهو مارجي ويا ۽ زخمي ٿيا. جڏهن ته لاشن جي پوسٽ مارٽم ۽ واقعي جو ڪيس داخل ٿيڻ بابت به سندن شڪايتون سامهون آيون آهن. انهن واقعن کان علاوه لاڙڪاڻي ۾ چانڊڪا اسپتال جي سينيئر او ٽي ٽيڪنيشن فدا حسين بليديءَ جو ڏينهن ڏٺي جو قتل ٿيڻ به شهرين جي تحفظ بابت ڳڻتيءَ ۾ اضافو ڪري ٿو. هڪ نوجوان صحت جي ملازم کي ڊيوٽيءَ تي ويندي گولين جو نشانو بڻايو وڃي ٿو جنهن کان پوءِ پيراميڊيڪل عملي کي احتجاج ڪندي ٻاهرين مريضن جا شعبا بند ڪرڻا پون ٿا. پوليس واقعي کي ذاتي دشمنيءَ جو امڪاني نتيجو قرار ڏئي جاچ شروع ڪئي آهي. پر ڪنهن به قتل کي ذاتي رنجش چئي ڇڏڻ ڪافي ناهي: اصل حقيقتون ثبوتن جي روشنيءَ ۾ سامهون اچڻ گهرجن.

انهن چئني واقعن ۾ هڪ گڏيل ڳالهه نمايان آهي ته عام ماڻهو غربت، بدامني ۽ ڪمزور انتظامي نظام جي وچ ۾ ڦاٿل آهي. ڪٿي علاج لاءِ سهولتون ناهن، ڪٿي هٿيارٻند پنهنجي مرضيءَ سان ماڻهن جون جانيون وٺي رهيا آهن ته ڪٿي قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي ڪارروائي بابت سنگين سوال اٿاريا پيا وڃن. اهڙي صورتحال ۾ حڪومت جي ذميواري رڳو بيان جاري ڪرڻ، نوٽيس وٺڻ يا جاچ جا حڪم ڏيڻ تائين محدود نه هجڻ گهرجي پر انهن قدمن جا نتيجا به عوام کي نظر اچڻ گهرجن. سنڌ جي وڏي وزير، گهرو وزير، صحت کاتي ۽ پوليس جي اعليٰ اختيارين کي گهرجي ته انهن واقعن جو سنجيده نوٽيس وٺي لاڳاپيل ضلعن ۾ امن امان جي صورتحال جو جائزو وٺن ۽ ذميوار ماڻهن خلاف قانوني ڪارروائي کي يقيني بڻائين. وقت جي تقاضا آهي ته سنڌ جي حڪمرانن جو ڌيان بيانن بدران عملي قدمن ڏانهن هجي، جيئن عام ماڻهوءَ کي به احساس ٿئي ته رياست سندس جان، مال ۽ عزت جي حفاظت لاءِ موجود آهي.

پهرين آڪٽوبر، چين جو سبق ڏيندڙ ڏينهن..!

ڊاڪٽر رميش ڪمار وانڪواڻي

اڄ جي ڪئلينڊر ۾ پهرين آڪٽوبر هڪ وڏي ملڪ جي قومي ڏينهن طور ملهائي ويندي آهي جنهن گذريل 70 سالن دوران پنهنجي معاشي، صنعتي، سائنسي، فوجي ۽ سفارتي طاقت جي ڪري دنيا ۾ پنهنجو وڏو اثر قائم ڪيو آهي. اهو اسان جو پاڙيسري ۽ دوست ملڪ عوامي جمهوريه چين آهي. چين ۾ پهرين آڪٽوبر کان ستين آڪٽوبر تائين قومي موڪلن جو سلسلو هلندو آهي، جنهن کي 'گولڊن ويڪ' چيو ويندو آهي ۽ ماڻهو وڏي جوش ۽ جذبي سان قومي ڏينهن جون تقريبون ملهائيندا آهن. انهن ڏينهن دوران چين جي مختلف شهرن ۽ علائقن ۾ قومي جهنڊا، روشنيون، گل ۽ مختلف قسم جون سجاوٽون ڪيون وينديون آهن. جنهن سان هر طرف قومي ڏينهن جو ماحول نظر ايندو آهي. وڏي تعداد ۾ ماڻهو پنهنجن اباڻن علائقن سير ۽ تفريح وارن هنڌن ۽ ملڪ جي مختلف شهرن ڏانهن ويندا آهن. پرڏيهه ۾ رهندڙ چيني ماڻهو به پنهنجو قومي ڏينهن وڏي جوش سان ملهائيندا آهن. چين جي تاريخ هزارين سال پراڻي آهي پر چين جي جديد تاريخ کي سمجهڻ لاءِ اسان کي لڳ ڀڳ هڪ سئو سال پوئتي وڃڻو پوندو. ويهين صديءَ جي شروعات ۾ چين تي هزارين سالن کان هلندڙ بادشاهت ڪمزور ٿي رهي هئي. چين جي آخري شاهي خاندان، جنهن کي 'چنگ خاندان' چيو ويندو هو، ان جي خلاف عوام ۾ بغاوت وڌي رهي هئي. آخرڪار بادشاهت ختم ٿي ۽ 1912ع ۾ جمهوري چين قائم ٿيو. جيتوڻيڪ اهو واقعو هزارين سالن کان هلندڙ پراڻي بادشاهي نظام مان نڪري جديد قومي رياست ڏانهن وڃڻ لاءِ هڪ اهم تاريخي قدم هو، پر چيني عوام جي اصل منزل اڃا پري هئي. ان کانپوءِ چين کي سياسي بيچيني، اندروني اختلافن، مختلف مسئلن ۽ گهرو ويڙهه کي منهن ڏيڻو پيو. آخرڪار چيئرمين مائوزي تنگ جي اڳواڻيءَ ۾ چيني عوام انهن مسئلن تي قابو پاتو ۽ پهرين آڪٽوبر 1949ع تي عوامي جمهوريه چين جي قيام جو اعلان ڪيو ويو.

منهنجي نظر ۾ پهرين آڪٽوبر رڳو چين جي روايتي قومي ڏينهن تائين محدود ناهي پر اها چين جي جديد تاريخ ۾ ڪيل هڪ وڏي ۽ ڏکي جدوجهد جي ياد پڻ آهي. چين جي هن تاريخ ۾ ٽي اهم دور نظر اچن ٿا: هزارين سالن کان هلندڙ قديم چيني بادشاهت، 1912ع ۾ قائم ٿيندڙ جمهوريه چين ۽ پوءِ 1949ع ۾ قائم ٿيندڙ عوامي جمهوريه چين. تاريخ جي هڪ شاگرد جي حيثيت سان مان هتي اها ڳالهه به واضح ڪرڻ چاهيان ٿو ته جڏهن 1949ع ۾ عوامي جمهوريه چين قائم ٿي، تڏهن اسان جي خطي ۾ 'پاڪ ۽ چين جا ماڻهو ڀائر آهن' جو نعرو به مشهور هو. شروع وارن سالن ۾ پاڪستان ۽ چين جا لاڳاپا ايترا مضبوط نه هئا ۽ ٻنهي ملڪن وچ ۾ ڪجهه ٽڪراءُ موجود هئي پر پاڪستان انهن ملڪن مان هڪ هو، جن عوامي جمهوريه چين کي جلد تسليم ڪيو. پاڪستان گڏيل قومن ۾ چين کي مستقل سيٽ ۽ نمائندگي حاصل ڪرڻ ۾ به اهم ڪردار ادا ڪيو. ان وقت پاڪستان جي پي آءِ اي واحد پرڏيهي ايئرلائن هئي جيڪا چيني هوائي حدن ۾ جهاز هلائيندي هئي. وقت گذرڻ سان پاڪستان ۽ چين وچ ۾ معاشي، دفاعي، واپاري، سائنسي، تعليمي ۽ سفارتي سهڪار مسلسل وڌندو ويو. اڄ ستن ڏهاڪن کانپوءِ ٻئي ملڪ هڪبئي کي 'آئرن برادرز' يعني لوهي ڀائر چون ٿا. ٻنهي ملڪن جي دوستي بابت اهو به چيو ويندو آهي ته اها سمنڊ کان اونهي، هماليه جبلن کان اوچي ۽ ماکيءَ کان به وڌيڪ مٺي آهي. دنيا ۾ پاڪستان ۽ چين جي اها دوستي هڪ خاص مثال طور ڏٺي وڃي ٿي. چين جي جديد تاريخ جو هڪ اهم پاسو اهو به آهي ته پراڻي بادشاهي دور ۾ چين کي ٻاهرين سامراجي طاقتن جي حملي ۽ دٻاءُ کي به منهن ڏيڻو پيو. ان جي نتيجي ۾ چين جا ڪجهه علائقا پرڏيهي طاقتن جي قبضي هيٺ هليا ويا. هانگ ڪانگ برطانيا جي قبضي ۾ هليو ويو جڏهن ته مڪاؤ تي پرتگال جو قبضو ٿي ويو. پر عوامي جمهوريه چين جي قيادت انهن مسئلن کي طاقت يا جنگ ذريعي حل ڪرڻ بدران ڳالهين ۽ سفارتڪاريءَ جو رستو اختيار ڪيو. ان جي نتيجي ۾ پهرين جولاءِ 1997ع تي چين هانگ ڪانگ تي پيهر پنهنجو ڪنٽرول حاصل ڪيو. ان کانپوءِ ٻن سالن بعد ڳالهين ذريعي مڪاؤ به پرتگال کان واپس چين حوالي ڪيو ويو. اڄ پهرين آڪٽوبر تي هانگ ڪانگ ۽ مڪاؤ ۾ رهندڙ ماڻهو به چين جي ٻين شهرين سان گڏجي پنهنجو قومي ڏينهن وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهائي رهيا آهن.

منهنجي خيال ۾ هڪ هفتي تائين هلندڙ 'گولڊن ويڪ' جي موڪلن واري چيني نظام جي هڪ خاص ڳالهه اها آهي ته موڪلن کي اڳواٽ ترتيب سان ايڊجسٽ ڪيو ويندو آهي. قومي ڏينهن جون موڪلون ملهائڻ لاءِ عام هفتي جون موڪلون ڪڏهن ڪڏهن سرڪاري طور ڪم وارن ڏينهن ۾ تبديل ڪيون وينديون آهن. هن سال به پهرين آڪٽوبر کان 7 آڪٽوبر تائين قومي ڏينهن جون موڪلون آهن. حڪومت اهڙي طرح موڪلن جو بندوبست ڪيو ته جيئن ڪم جو نقصان نه ٿئي ۽ ملڪ جي ترقيءَ جو سلسلو به سست نه ٿئي. ان لاءِ 20 سيپٽمبر آچر ۽ 10 آڪٽوبر ڇنڇر کي ڪم وارا ڏينهن مقرر ڪيو ويو. جنهن جو مطلب اهو هو ته اهي ڏينهن عام طور تي هفتي جون موڪلون هجن ها. پر انهن ڏينهن سرڪاري ۽ خانگي ادارا کليل رهيا. آسان لفظن ۾، چين ۾ اهڙي ترتيب ڪئي وئي ته ماڻهو قومي جشن به پوري جوش سان ملهائن. پنهنجن دوستن ۽ خاندان سان سٺو وقت به گذارين سير ۽ تفريح لاءِ به وقت ملي، پر ساڳئي وقت سال ۾ ڪم ڪرڻ وارن ڏينهن جو حساب به پورو رهي. بيشڪ، اڄ جو چين دنيا جي وڏي معاشي طاقتن مان هڪ آهي. صنعت، واپار، جديد ٽيڪنالاجي، رستن ۽ عمارتن جهڙي بنيادي ڍانچي ۽ دفاع جي شعبن ۾ چين وڏي ترقي ڪئي آهي. چين جي ترقي ۽ خوشحالي جي هن ڏکي سفر ۾ چيني قوم ڪيترن ئي ڏهاڪن تائين محنت، ڏکي مدي واري منصوبابندي ۽ قومي اهميت وارن معاملن تي خاص ڌيان ڏنو آهي. اڄ عام طور تي جڏهن چين جي غير معمولي ترقيءَ جو ذڪر ڪيو ويندو آهي ته ماڻهو ان جا سبب وڏين فيڪٽرين جديد ٽيڪنالاجي، برآمدات يا اربين ڊالرن جي سيڙپڪاري کي سمجهندا آهن. چين کي هڪ وڏي معاشي طاقت بڻائڻ ۾ منظم سماجي نظام ۽ نظم و ضبط جو به وڏو ڪردار آهي. ان نظم و ضبط جي هڪ ننڍڙي مثال اسان کي 'گولڊن ويڪ' جي موڪلن دوران نظر اچي ٿي. چين ۾ قومي ڏينهن ۽ ٻيا وڏا جشن سڀ ماڻهو گڏجي جوش سان ملهائين ٿا، پر ان سان گڏ روزاني ۽ قومي ذميوارين کي به نظرانداز نٿو ڪيو وڃي. ڪم وارن ڏينهن جو حساب به باقاعدي رکيو وڃي ٿو، جيئن موڪلن سبب ملڪ جو ڪم متاثر نه ٿئي. منهنجي نظر ۾، پهرين آڪٽوبر جو قومي ڏينهن هڪ طرف اسان جي دوست ۽ پاڙيسري چين جي وڏي ڪاميابي جي ياد ڏياري ٿو ته ٻئي طرف اسان لاءِ هڪ سبق به رکي ٿو. اهو سبق اهو آهي ته دنيا ۾ ڪا به قوم صرف ڏينهن رات بغير آرام جي ڪم ڪرڻ سان ترقي يافته نٿي بڻجي سگهي. ساڳيءَ طرح اها قوم به ترقي نٿي ڪري سگهي، جيڪا هر مهيني رڳو سرڪاري موڪلن جو انتظار ڪندي رهي. قومون تڏهن ترقي ڪن ٿيون، جڏهن آهي آرام، موڪلن، قومي جشنن ۽ ڪم وارن ڏينهن کي مناسب طريقي سان ترتيب ڏئي، نظم ۽ ضبط سان هلائن.

ايشيائي ترقياتي بئنڪ، ٽيڪس ۽ معاشي چئلينج

ميان عمران احمد

حڪومت هر سال اهو دعويٰ ڪندي آهي ته پاڪستان جو ٽيڪس نظام جديد، آسان ۽ ڊجيٽل بڻجي رهيو آهي نظام کي بهتر ڪرڻ لاءِ اربين رپيا خرچ ڪرڻ جون ڳالهيون ڪيون وڃن ٿيون پر زميني حقيقت اها آهي ته اڄ به هزارين ٽيڪس ڏيندڙ رڳو معمولي ٽيڪنيڪل خرابين سبب پنهنجا ٽيڪس گوشوارا جمع نٿا ڪرائي سگهن. هڪ عجيب مسئلو سامهون آيو آهي خيبر پختونخوا جي ضلعي ڪرم جي هيڊڪوارٽر پارا چنار جو تعلوئي اتڪم ٽيڪس ريٽرن جي نظام ۾ موجود ناهي. ان ڪري پارا چنار ۾ ملڪيت رکندڙ ماڻهو پنهنجي ريٽرن ۾ اها ملڪيت ظاهر نٿا ڪري سگهن بظاهر اها هڪ ننڍڙي ٽيڪنيڪل غلطي لڳي ٿي، پر ان جا نتيجا وڏا ٿي سگهن ٿا. جيڪڏهن ريٽرن دير سان جمع ڪرايو وڃي ته ٽيڪس ڏيندڙ تي 25 هزار رپين تائين ڏنڊ به لڳي سگهي ٿو. پر اصل مسئلو رڳو پارا چنار جو ناهي. سڄي ملڪ ۾ ٽيڪس ريٽرن جمع ڪرائڻ دوران مختلف ٽيڪنيڪل خرابيون سامهون اچي رهيون آهن. هن سال تئين ٽيڪس ريٽرن فارم ۾ سوين مسئلن جي نشاندهي ڪئي وئي آهي. ٽيڪس بارز موجب، تئين ريٽرن فارم ۾ هن وقت تائين لڳ ڀڳ 500 سسٽم جون غلطيون ۽ خرابيون سامهون اچي چڪيون آهن، جن سبب ماڻهن کي پنهنجا ريٽرن فائل ڪرڻ ۾ ڏکيائي پيش آئي. انهن مسئلن ۾ ماڻهن جي ملڪيت ۽ اثاثن جي صحيح معلومات سسٽم ۾ ظاهر نه ٿيڻ، اڳ ۾ ڏنل معلومات غائب ٿيڻ، ملڪيتن ۽ بئنڪ اڪائونٽن جون تفصيلون اپڊيٽ نه ٿيڻ ۽ آن لائن پورٽل جو تمام گهڻو سست هلڻ خاص طور تي شامل آهن. حڪومت جو مقصد اهو آهي ته ملڪ ۾ ٽيڪس وصولي وڌائي وڃي ۽ ٽيڪس مان حاصل ٿيندڙ آمدني جو GDP سان تناسب بهتر ٿئي. مالي سال 2025-26ع ۾ ايف بي آر تقريباً 14 هزار ارب رپين کان وڌيڪ ٽيڪس گڏ ڪيو. جڏهن ته هلندڙ مالي سال لاءِ 17 هزار ارب رپين کان وڌيڪ ٽيڪس گڏ ڪرڻ جو هدف مقرر ڪيو ويو آهي. اهڙو وڏو هدف حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري آهي ته وڌيڪ ماڻهن ۽ ڪاروبارن کي ٽيڪس نظام ۾ شامل ڪيو وڃي پر سوال اهو آهي ته جيڪڏهن جيڪي ماڻهو اڳ ئي ٽيڪس فائل ڪري رهيا آهن، اهي ئي سسٽم جي خرابين سبب پريشان آهن، ته پوءِ نوان ماڻهو هن نظام تي اعتماد ڪيئن ڪندا؟ ورلڊ بئنڪ جي Pakistan Raises Revenue منصوبي تحت ايف بي آر کي شروعاتي طور تي 400 ملين ڊالر ڏنا ويا هئا. انهن مان 80 ملين ڊالر ايف بي آر جي آءِ ٽي سسٽم، سافٽ ويئر ۽ ڊجيٽل نظام کي بهتر ڪرڻ لاءِ رکيا ويا هئا. پوءِ 2025ع ۾ وڌيڪ 70 ملين ڊالر منظور ڪيا ويا، جنهن سان منصوبي جي ڪل رقم وڌي 470 ملين ڊالر ٿي وئي. هن منصوبي جو مقصد ايف بي آر جي آءِ ٽي نظام، ڊيٽا جي تجزيي ۽ ماڻهن کي ٽيڪس قانونن تي عمل ڪرائڻ واري نظام کي بهتر بڻائڻ هو. هاڻي اصل سوال اهو آهي ته ايترا پئسا آخر ڪٿي خرچ ڪيا ويا؟

پاڪستان جي معيشت لاءِ خليجي ملڪ رڳو واپار جا ساٿي ناهن، پر توانائي، ٻاهرين ملڪن مان ايندڙ رقم ۽ سيڙپڪاري جي حوالي سان به تمام گهڻي اهميت رکن ٿا پر مسئلو اهو آهي ته خليجي ملڪن سان پاڪستان جو واپاري توازن مسلسل پاڪستان جي حق ۾ نه، پر پاڪستان جي خلاف وڃي رهيو آهي. هلندڙ مالي سال جي پهرين ٻن مهينن ۾ خليجي ملڪن سان پاڪستان جو واپاري خسارو 3 ارب 45 ڪروڙ ڊالر رهيو، جيڪو گذريل سال جي ساڳئي عرصي جي 3 ارب 36 ڪروڙ ڊالر جي خساري کان 2.61 سيڪڙو وڌيڪ آهي. هن سال جولاءِ ۽ آگسٽ دوران پاڪستان جي مجموعي برآمدات تقريباً 5 ارب 46 ڪروڙ ڊالر رهيون، جڏهن ته درآمدات 12 ارب 58 ڪروڙ ڊالر تائين پهچي ويون. ان جي نتيجي ۾ پاڪستان جو مجموعي واپاري خسارو تقريباً 7 ارب 12 ڪروڙ ڊالر ٿي ويو. گذريل سال جي ساڳئي ٻن مهينن ۾ اهو واپاري خسارو تقريباً 6 ارب 30 ڪروڙ ڊالر هو يعني رڳو ٻن مهينن دوران واپاري خساري ۾ لڳ ڀڳ 1 ارب 90 ڪروڙ ڊالر جو اضافو ٿيو. جولاءِ ۽ آگسٽ دوران وچ اوڀر جي ملڪن ڏانهن پاڪستان جون برآمدات 7.4 سيڪڙو وڌي 550 ملين ڊالر ٿي ويون، جڏهن ته گذريل سال ساڳئي عرصي ۾ اهي تقريباً 512 ملين ڊالر هيون. جيڪڏهن پاڪستان پنهنجي برآمد ٿيندڙ شين ۾ وڌيڪ قدر ۽ معيار وڌائي خليجي مارڪيٽ لاءِ خاص شيون تيار ڪري، سامان موڪلڻ لاءِ وڌيڪ ۽ سستا شپنگ رستا پيدا ڪري ۽ پاڪستاني ڪمپنين کي انهن مارڪيٽن تائين سٺي رسائي ڏئي ته واپاري خسارو گهٽ ڪرڻ جي گنجائش پيدا ٿي سگهي ٿي.

ايشيائي ترقياتي بئنڪ جي تازي رپورٽ هڪ ڀيرو ٻيهر اهو سوال اٿاريو آهي ته ڇا پاڪستان جي معيشت ايتري تيزيءَ سان ترقي ڪري رهي آهي جو وڌندڙ آبادي، روزگار، مهانگائي ۽ حڪومت جي وڌندڙ خرچن جهڙن مسئلن کي حل ڪري سگهي؟ ايشيائي ترقياتي بئنڪ پنهنجي سيپٽمبر 2026ع واري ايشيئن ڊولپمينٽ آئوٽ لڪ رپورٽ ۾ اندازو لڳايو آهي ته مالي سال 2026-27ع دوران پاڪستان جي معاشي ترقي جي شرح 3.7 سيڪڙو رهندي، جڏهن ته مهانگائي جي شرح تقريباً 8.3 سيڪڙو رهڻ جو اندازو آهي 3.7 سيڪڙو معاشي ترقي بظاهر خراب شرح نه ٿي لڳي، پر پاڪستان جهڙي ملڪ لاءِ اصل سوال اهو آهي ته ان ترقي سان روزگار جا ڪيترا نوان موقعا پيدا ٿيندا ۽ عام ماڻهوءَ جي آمدني ۾ ڪيتري واڌ ٿيندي؟ حڪومت مالي سال 2026-27ع جي بجيٽ ۾ معاشي ترقي جو هدف 4 سيڪڙو رکيو هو، جڏهن ته ايشيائي ترقياتي بئنڪ جو اندازو ان کان 0.3 سيڪڙو گهٽ آهي. مهانگائي 8.3 سيڪڙو رهڻ جو اندازو به اهڙي وقت ۾ سامهون آيو آهي جڏهن تازن سرڪاري انگن اکرن مان لڳي رهيو آهي ته شين جي قيمتن تي ٻيهر دٻاءُ وڌي رهيو آهي ان کان علاوه خطي جي ٻين ملڪن جي ڀيٽ ۾ پاڪستان جي معاشي ترقي جي رفتار ڪافي گهٽ آهي پاڪستان جي معيشت لاءِ هيءُ مالي سال هڪ ڏکيو امتحان ثابت ٿي سگهي ٿو. 3.7 سيڪڙو معاشي ترقي، 8.3 سيڪڙو متوقع مهانگائي ايف بي آر جو 15.264 کرب رپين جو ٽيڪس هدف، وفاقي حڪومت جا 18.771 کرب رپين جا خرچ ۽ 8.207 کرب رپين جون وياج جون ادائگيون اهي سڀ انگ الڳ الڳ ڏسڻ بدران هڪ ٻئي سان ڳنڍي ڏسڻ گهرجن جيڪڏهن حڪومت مقرر ڪيل ٽيڪس هدف جيترو ٽيڪس گڏ نه ڪري سگهي، مهانگائي اندازي کان وڌيڪ وڌي وڃي ۽ عالمي مارڪيٽ ۾ توانائي خاص طور تي تيل جون قيمتون بلند رهن، ته حڪومت وٽ خرچ ڪرڻ ۽ معيشت کي سنڀالڻ لاءِ موجود مالي گنجائش وڌيڪ محدود ٿي سگهي ٿي.

سنڌ جا ثانوي شهر: ٽن ڏهاڪن کان پراڻي شهري خواب جي نئين تعبير!

رحمت الله ٻرڙو

ٽن ڏهاڪن کان به وڌيڪ عرصو اڳ سنڌ ۾ شهري منصوبابنديءَ جي حوالي سان هڪ اهڙو تجربو شروع ٿيو جيڪو پنهنجي سوچ ۽ دائري جي لحاظ کان غيرمعمولي اهميت رکندڙ هو. ان دور ۾ ڪراچي صوبي جي آبادي، روزگار، سيڙپڪاري ۽ معاشي سرگرمين جو وڏو حصو پاڻ ڏانهن ڇڪي رهي هئي. نتيجي ۾ سنڌ جي ٻين شهرن ۽ علائقن جي شهري ترقيءَ ۾ واضح فرق پيدا ٿي رهيو هو. ان صورتحال کي نظر ۾ رکندي سنڌ حڪومت، عالمي فني سهڪار سان، "سنڌ سيڪنڊري سٽيز ڊولپمينٽ پلاننگ اينڊ انسٽيٽيوشنل سپورٽ پروگرام" شروع ڪيو آهي. اهو پروگرام 1990ع کان 1993ع تائين جاري رهيو ۽ ان جو بنيادي مقصد سنڌ جي ٽن ثانوي شهرن جي شهري زندگيءَ کي بهتر بڻائڻ، انهن لاءِ ترقياتي منصوبا تيار ڪرڻ، ميونسپل ادارن کي مضبوط ڪرڻ، وسيلن کي متحرڪ ڪرڻ ۽ مستقبل جي سيڙپڪاريءَ لاءِ واضح رُخ مقرر ڪرڻ هو. هن پروگرام جي سڀ کان اهم ڳالهه اها آهي ته شهري ترقيءَ کي صرف رستن، پلين ۽ عمارتن جي تعمير تائين محدود نه ڪيو ويو، زمين جي استعمال، رهائش، پاڻي، نيڪال، گندي پاڻي، ڪچري جي انتظام، ماحوليات، سماجي سهولتن، ميونسپل انتظام ۽ معاشي سرگرمين کي هڪ ئي شهري منصوبابنديءَ جي دائري ۾ آڻڻ جي ڪوشش ڪئي وئي. دستياب دستاويزن مان معلوم ٿئي ٿو ته ان وقت جي منصوبابنديءَ جو عمل هڪ ئي مرحلي ۾ مڪمل نه ٿيو پر مختلف شهرن ۾ مختلف وقتن تي مختلف مرحلن ذريعي اڳتي وڌيو ورلڊ بئنڪ جي هڪ رڪارڊ موجب 1990ع ۾ نوابشاهه، ميرپورخاص، ٽنڊو آدم، ٽنڊو الهيار ۽ سانگهڙ لاءِ ابتدائي ترقياتي منصوبن تي ڪم ٿيو 1991ع ۾ نوابشاهه، ميرپورخاص، لاڙڪاڻي، شڪارپور ۽ جيڪب آباد بابت وڌيڪ ترقياتي منصوبابندي سامهون آئي. ان سان گڏ لاڙڪاڻي، نوابشاهه ۽ ميرپورخاص ۾ روڊن ۽ ٽرانسپورٽ سان لاڳاپيل منصوبن لاءِ فزيبلٽي اپيليس ۽ پي سي-هڪ تيار ڪرڻ جو سلسلو پڻ هليو. ان مان هڪ اهم ڳالهه واضح ٿئي ٿي. ان پروگرام جو مقصد رڳو منصوبو ناهي فائيل بند ڪرڻ نه هو بلڪه اهو ارادو هو ته منصوبابنديءَ کي عملي ترقياتي سيڙپڪاريءَ سان ڳنڍيو وڃي.

نوابشاهه جي ٽرڪ ٽرمينل جي منتقلي، ميرپورخاص جي بس ٽرمينل جي منتقلي، لاڙڪاڻي جي مرڪزي بس اسٽينڊ جي بهتري، روڊن جي ترقي ۽ فلاءِ اوورز بابت مطالعي جون تجويزون ان سوچ جو حصو هيون. ان وقت جا ڪيترائي دستاويز اڄ به محفوظ آهن. اين اي ڊي يونيورسٽيءَ جي آرڪيٽيڪچر اينڊ پلاننگ شعبي ۾ "سنڌ سيڪنڊري سٽيز ڊولپمينٽ پلاننگ اينڊ انسٽيٽيوشنل سپورٽ، نون شهرن لاءِ ايگزيڪيوٽو سمري" ۽ مختلف شهرن جا ترقياتي منصوبا موجود آهن. دادو جو انفراسٽرڪچر پلان پڻ انهن دستاويزن مان هڪ آهي.

ٽن ڏهاڪن کان پوءِ سوال ساڳيو آهي ته ثانوي شهرن کي ترقي ڏيڻ جو بنيادي تصور اڄ به اهم آهي. سوال رڳو اهو آهي ته ڇا سنڌ جي شهري ترقي هڪ ئي شهر جي چوڌاري گهمندي رهندي يا صوبي ۾ ڪيترائي مضبوط شهري مرڪز پيدا ڪيا ويندا؟ ڪراچي سنڌ جي معاشي ۽ شهري زندگيءَ جو اهم مرڪز آهي پر ڪنهن به صوبي جي ڏگهي مدي واري ترقيءَ لاءِ اهو ضروري آهي ته ٻين شهرن ۾ به روزگار، صنعت، واپار، تعليم، صحت ۽ بنيادي سهولتن جا مضبوط مرڪز پيدا ٿين.

سنڌ جي ثانوي شهرن جي وڏي طاقت اها آهي ته انهن جو تعلق پنهنجي وسيع زرعي ۽ ٻهراڙيءَ واريءَ پاسيءَ سان آهي. ميرپورخاص، سانگهڙ، نوابشاهه، لاڙڪاڻو، دادو، خيرپور، شڪارپور، جيڪب آباد ۽ ٻين شهرن جي چوڌاري زراعت، مالداري، باغباني ۽ ماهيگيريءَ سان لاڳاپيل وسيع معاشي سرگرميون موجود آهن. جيڪڏهن شهرن کي انهن جي ٻهراڙيءَ واري معيشت سان ڳنڍيو وڃي ته اهي رڳو سرڪاري آفيسن جا مرڪز نه رهندا پر واپار، زرعي صنعت، روزگار ۽ خدمتن جا علائقائي مرڪز بڻجي سگهن ٿا.

ماسٽر پلان کان شهري علائقي جي منصوبابندي تائين: هاڻي وقت اچي ويو آهي ته روايتي ماسٽر پلان جي سوچ کان اڳتي وڌي شهر ۽ ان جي پرپاسي کي هڪ گڏيل معاشي نظام طور ڏٺو وڃي. هڪ زرعي علائقي جي پيداوار شهر جي منڊيءَ تائين پهچي، منڊيءَ کان گودامن ۽ ٿڌن ذخيرن تائين وڃي، اتان کان پروسيسنگ صنعتن تائين پهچي، صنعتن مان تيار ٿيل شيءِ قومي ۽ عالمي مارڪيٽن تائين پهچي ۽ ان سڄي عمل مان مقامي نوجوانن لاءِ روزگار جا موقعا پيدا ٿين. اهو ئي جديد شهر يا علائقن جي منصوبابنديءَ جو بنيادي تصور هجڻ گهرجي.

نئين دور جي شهري منصوبابندي: اڄ جي دور ۾ ڪنهن به شهر جي صحيح منصوبابندي قابل اعتماد ڊيٽا کان سواءِ ممڪن ناهي. سنڌ جي هر اهم ثانوي شهر لاءِ جديد GIS تي ٻڌل شهري معلوماتي نظام قائم ٿيڻ گهرجي. جنهن ۾ شهر جي زمين، آبادي، روڊن، پاڻي، سيوريج، ڊرينيج، صنعتي ۽ واپاري علائقن، سرڪاري ادارن ۽ ماحولياتي حساس علائقن بابت مڪمل معلومات موجود هجي. ان سان اهو به واضح ٿي سگهي ٿو ته شهر ڪهڙي طرف وڌي سگهي ٿو؟ ڪهڙن علائقن ۾ تعمير ڪنهن به صورت ۾ نه ٿيڻ گهرجي؟ خاص طور تي قدرتي نيڪال جا رستا، برساتي پاڻيءَ جا رستا، ٻوڏ وارا علائقا، ويٽ لينڊز، زميني پاڻيءَ جي ريچارج جا هنڌ ۽ گرين بيلٽ اڳواٽ محفوظ ڪرڻ ضروري آهي. سنڌ ۾ پاڻيءَ کانسواءِ شهري مستقبل ممڪن ناهي. سنڌ لاءِ شهري منصوبابنديءَ جو سڀ کان بنيادي سوال پاڻي آهي. جيڪو شهر ايندڙ 20 يا 30 سالن ۾ ڪيترو وڌندو، ان جي آبادي ڪيتري ٿيندي ۽ ان کي ڪيترو پاڻي گهربل هوندو، اهي سوال ڪنهن به انفراسٽرڪچر پلان جو بنيادي حصو هجڻ گهرجن. (هلندڙ)

عبرت پوسٽ (اداري جو خط جي متن سان متفق هجڻ ضروري ناهي)

سنڌ جي وحدت مٽان ٽيندڙ وارا!

سنڌ جيڪا صدين جو تسلسل آهي، سنڌ جيڪا رڳو هڪ صوبو نه پر هڪڙي پوري تهذيب، تاريخ ۽ ثقافتي سڃاڻپ جو نالو آهي. اها سنڌ دنيا جي انهن قديم ۽ شاندار سڀيتائن مان هڪ آهي جنهن انساني تهذيب جي تاريخ ۾ پنهنجو هڪ الڳ ۽ نمايان مقام پيدا ڪيو آهي. مصر جي فرعوني تهذيب، بابلي تهذيب ۽ دنيا جي ٻين قديم سڀيتائن سان گڏ سنڌوءَ جي تهذيب به انساني تمدن جي تاريخ ۾ هڪ روشن باب جي حيثيت رکي ٿي پر سنڌوءَ جي سڀيتا جي خاص ڳالهه اها آهي ته ان جا آثار هزارين سال اڳ به هتي رهندڙ ماڻهن جي منظم، مهذب ۽ ترقي يافته زندگيءَ جي شاهدي ڏين ٿا. سنڌوءَ جي قديم آثارن مان معلوم ٿئي ٿو ته هتان جي ماڻهن کي شهرن جي منصوبابندي، پاڻيءَ جي نيڪال، واپار، زراعت ۽ روزمره جي زندگيءَ کي منظم طريقي سان هلائڻ جو شعور حاصل هو موهن جو دڙو ۽ سنڌو ماٿريءَ جا ٻيا آثار اڄ به ان ڳالهه جا شاهد آهن ته سنڌ ڌرتيءَ تي انساني تهذيب جو هڪ اهڙو روشن سفر موجود هو. جنهن جا نشان اڄ به دنيا جي محققن ۽ تاريخدانن لاءِ دلچسپيءَ جو موضوع بڻيل آهن ان ڪري سنڌ کي رڳو هڪ انتظامي يونٽ يا نقشي تي ٺهيل هڪ صوبو سمجهڻ سنڌ جي تاريخي حقيقتن کي نظرانداز ڪرڻ برابر آهي. جيڪڏهن ڪنهن به تبديليءَ جو مقصد عوام لاءِ سهولت پيدا ڪرڻ آهي ته پوءِ ان جي پوري عمل ۾ سنڌ جي ماڻهن کي اعتماد ۾ وٺڻ کليل بحث ڪرائڻ ۽ سڀني ڌرين جي راءِ کي اهميت ڏيڻ لازمي هجڻ گهرجي سنڌ صدين جي تاريخ جو نالو آهي، سنڌ هڪ زنده تهذيب آهي، سنڌ هڪ ثقافتي سڃاڻپ آهي ۽ سنڌ جي ماڻهن لاءِ پنهنجي ڌرتيءَ سان وابستگي سندن وجود جو حصو آهي سنڌ جي مضبوطي، خوشحالي ۽ امن ئي پاڪستان جي وفاق کي وڌيڪ مضبوط بڻائي سگهي ٿو ان ڪري سنڌ جي وحدت کي ڪمزور ڪرڻ بدران سنڌ کي مضبوط ڪرڻ، سنڌ جي ماڻهن کي بااختيار بڻائڻ ۽ سنڌ جي وسيلن مان سنڌ جي عوام کي جائز فائدو پهچائڻ ئي وقت جي اهم ضرورت آهي

آفتاب سليمان لغاري

اجوڪو ڏينهن ---- پهرين آڪٽوبر

شيوڪ ڀوڄراج موٽواڻي

شيوڪ ڀوڄراج موٽواڻي پنهنجي دور جو مشهور ليکڪ ۽ صحافي هو سنڌي ادبي دنيا ۾ هو هڪ بلند پائي جو شاعر، ڪهاڻيڪار، ناول نگار ۽ مضمون نگار طور ڄاتل سڃاتل هو پراڻي ادب جي واڌاري لاءِ به سندس ڪوششون ساراهڻ جوڳيون آهن هن جو جنم پهرين آڪٽوبر 1906ع تي لاڙڪاڻي ۾ ٿيو هن سکر، لاڙڪاڻي ۽ ڪراچيءَ مان تعليم حاصل ڪئي ۽ عملي زندگيءَ جي شروعات اسڪول جي استاد طور ڪئي هن ڪشنچند بيوس جي سرپرستيءَ ۾ شاعري شروع ڪئي شاعريءَ ۾ سندس تخلص "ڪُڙ ڪپيتو" هو هن 1924ع ۾ سنڌي اخبار "شيوا" ۽ 1926ع ۾ ٻارڙن جو رسالو "گلستان" جاري ڪيو ان کان پوءِ ڪيترين ئي ٻين اخبارن ۽ رسالن جو ايڊيٽر رهيو آزاديءَ واري تحريڪ ۾ حصو وٺڻ سبب چار ڀيرا جيل جون سختيون برداشت ڪيائين هن ڪيترين ئي ڪهاڻيون، ناول ۽ مضمون لکيا هن رابندرناٿ ٽئگور جي ڪجهه ڪهاڻين جو سنڌيءَ ۾ ترجمو پڻ ڪيو 1923ع ۾ ٻارڙن جي تنظيم "ٻلڪن جي ٻاري" جو بنياد رکيائين 1934ع ۾ سنڌ ڇڏي ممبئيءَ جا وڻ وڃي وسايائين ۽ اتي ئي پهرين مارچ 1988ع تي سندس لاڏاڻو ٿيو

سيد مظفر حسين شاهه مظفر

هن نامور شاعر ۽ نثر نويس شڪارپور ضلعي جي مديجي شهر ۾ پهرين آڪٽوبر 1916ع تي پنهنجي حياتيءَ جو سفر شروع ڪيو

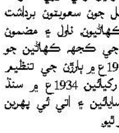

ڪيس "رول جمن شاهه" جي نالي سان به ياد ڪيو وڃي ٿو سندس والد سيد فضل علي شاهه به ڪافيءَ جو مشهور شاعر هو هن سنڌي فاضل جو امتحان پاس ڪرڻ کان پوءِ گورنمينٽ ڪاليج حيدرآباد (هاڻوڪي يونيورسٽي) مان بي اي جي سند حاصل ڪئي عملي زندگيءَ جي شروعات اسڪول جي استاد طور ڪيائين هن ويهن سالن جي ڄمار ۾ نثر ۽ نظم لکڻ شروع ڪيو سندس لکڻيون ان وقت جي مشهور رسالن ۽ اخبارن جي زينت بڻيون هن پنهنجي اباڻي شهر مديجيءَ ۾ 1950ع ۾ "محمدي لائبريري" قائم ڪئي ۽ اڳتي هلي سنڌي ادبي سنگت مديجي شاخ جو بنياد وڌائين هن "مظفر نيوز سروس" ۽ "مظفر پبليڪيشن" نالي ادارا پڻ قائم ڪيا هن جي شاعريءَ جا ڪتاب "قلبي قوت" ۽ "شان سرور" ڇپيل آهن هن ايران، عراق ۽ شام جو سفرنامو پڻ لکيو سيد مظفر حسين شاهه 22 مئي 1997ع ۾ لاڏاڻو ڪيو

زيب عاقلي

اڄ مشهور شاعر، اديب، صحافي ۽ براڊ ڪاسٽر مرحوم زيب عاقليءَ جي پيدائش جو ڏينهن آهي هن

ناليواري ليکڪ جو جنم پهرين آڪٽوبر 1920ع تي لاڙڪاڻي ضلعي جي ڳوٺ عاقل ۾ ٿيو هن جو اصل نالو عبدالحق ولد مولوي محمد عاقل هو هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي ۽ سنڌي فائنل جو امتحان لاڙڪاڻي مان پاس ڪيو مقامي مدرسي ۾ فارسي ٻوليءَ جا سبق به پڙهيو هن 1962ع ۾ ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تي اسٽاف آرٽسٽ طور ڪم ڪرڻ شروع ڪيو 1963ع ۾ ساڳيءَ ريڊيو اسٽيشن تي ساليانو ڪانٽريڪٽ تي اسڪرپٽ رائٽر مقرر ٿيو هن ريڊيو لاءِ ڪيترائي ڊراما، گيت، پريون ڪهاڻيون فيچر ۽ اسڪرپٽ لکيا 1973ع ۾ ريڊيو پروڊيوسر ۽ 1974ع ۾ سينيئر پروڊيوسر مقرر ٿيو 1980ع ۾ رٽائر ٿيو رٽائر ٿيڻ کان پوءِ هو ريڊيو تي ڪم ڪندڙ ڪمپيئرن ۽ ميزبانن جا تلفظ درست ڪندو رهيو هن جي شاعري روبينه قريشي، زرينه بلوچ ۽ عابده پروين سميت ڪيترن ئي گلوڪارن جي آواز ۾ ريڊيو تي رڪارڊ ٿيل آهي هن انمول شاعر جا 12 مئي 1991ع تي حيدرآباد ۾ پساهه پورا ٿيا

سرڪش سنڌي

اڄ سنڌ جي مشهور شاعر ۽ ڪهاڻيڪار

سرڪش سنڌيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هيءُ مزاحمتي شاعر پهرين آڪٽوبر 1940ع تي دادو ضلعي جي ڳوٺ پلي پوٽا ۾ ڄائو سندس والد مولوي عبدالله چانڊيو پنهنجي دور جو هڪ وڏو عالم هو سرڪش سنڌيءَ جو اصل نالو عبدالمجيد چانڊيو هو هن بي اي ۽ بي ايڊ جون سندون حاصل ڪيون ۽ عملي زندگيءَ جي شروعات هڪ پرائمري استاد طور ڪئي اڳتي هلي هاءِ اسڪول ٽيچر بڻيو ۽ 1987ع ۾ رٽائر ٿيو هن 1954ع ڌاري ادبي ڪيتر ۾ پير پاتو پهريائين "مجبور واڍهي" جي تخلص سان شاعري ڪيائين پر بعد ۾ "سرڪش" تخلص اختيار ڪيائين ۽ انهيءَ نالي سان ئي مشهوري ماڻيائين هن شاعريءَ سان گڏ ڪجهه ڪهاڻيون پڻ لکيون هن جي شاعري استاد گلزار علي خان عاشق نظاماڻي ۽ اسلم تنئي سميت مختلف راڳيندڙن ڳائي آهي هن ڏهن کان وڌيڪ ڪتاب لکيا، جن ۾ سندس آتم ڪٿا ۽ شاعريءَ جا مجموعا شامل آهن هن 5 مارچ 2012ع تي وفات ڪئي

ستار آڳاڻي

هندستان جي هن بهترين ڪهاڻيڪار، ڊراما نگار ۽ ڪارٽونسٽ جو جنم

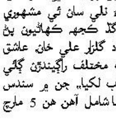

اڄوڪي ڏينهن تي 1936ع ۾ نوشهري فيروز ضلعي جي مشهور شهر پڊيا ۾ ٿيو ورهاڱي کان پوءِ هندستان جي شهر جئپور ۾ وڃي رهائش اختيار ڪيائين هن بي اي جي سند حاصل ڪرڻ سان گڏوگڏ ڊرائينگ ۽ پينٽنگ جا امتحان به پاس ڪيا. لکڻ سان دلچسپي ننڍي هوندي کان ئي هئس پاڻ ڏهن سالن کان به وڌيڪ عرصو "آکل ڀارت سنڌي ٻولي ساهتيه سڀا" جو صدر رهيو ان کان علاوه راجستان سنڌي اڪيڊميءَ جو چيئرمين ۽ هندستان جي مرڪزي ساهت اڪيڊميءَ جو صلاحڪار پڻ رهيو هن جا 375 کان به وڌيڪ مضمون، ناٽڪ ۽ رچنائون مختلف ادبي رسالن ۽ اخبارن ۾ ڇپيل آهن سندس ڪتابن ۾ "ٽنگا پٿر" (ڪهاڻيون)، "ٻاڇا" (ناٽڪ)، "پاڻيءَ جا رشتا" (ڪهاڻيون)، "رهنبون" (ڪارٽون)، "ڀيو پاسو" (ڪارٽون)، "آڳني سنسڪار" (ناٽڪ) ۽ "معاف ڪندا" (ڪارٽون) شامل آهن هن 11 اپريل 2023ع تي جئپور ۾ پرلوڪ پڌاريو

غلام محمد خاصخيلي

غلام محمد خاصخيلي اسٽيج ريڊيو ۽ ٽيليويزن جو مشهور اداڪار هو سندس جنم پهرين آڪٽوبر 1948ع ۾ مٽياريءَ ۾ ٿيو گورنمينٽ هاءِ اسڪول مٽياريءَ مان مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪري ڊرائينگ ٽيچر مقرر ٿيو هن کي ننڍي هوندي کان ئي فن جي دنيا سان دلچسپي رهي ننڍپڻ ۾ ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تان نشر ٿيندڙ ٻارڙن جي پروگرام ٻارڙن جي ٻاريءَ ۾ شرڪت ڪندو هو مٽياريءَ ۾ سيد يار محمد شاهه جڏهن "شاهه ڪلچرل ويلفيئر سوسائٽيءَ" جو بنياد وڌو ته غلام محمد خاصخيليءَ انهيءَ تنظيم ۾ سرگرميءَ سان حصو ورتو هن ڪيترن ئي اسٽيج ڊرامن ۾ پنهنجي اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريا گڏوگڏ ريڊيو جي ڊرامن ۾ به صداڪاري ڪيائين هن ٽيليويزن جي به ڪجهه پروگرامن ۾ شرڪت ڪئي

سليم ڀٽو لطيفي

اڄ سنڌ جي نامور محقق ۽ شاهه جي شاعريءَ جي پارکوءَ سليم ڀٽي لطيفيءَ جي سالگرهه جو ڏينهن آهي هن پهرين آڪٽوبر 1961ع تي ڳوٺ هيلي پتڻ تعلقي خيرپور ناٿن شاهه ضلعي دادوءَ ۾ پنهنجي جيون جي سفر جي ابتدا ڪئي هن مئٽرڪ جو امتحان ميهڙ مان ۽ انٽرميڊيئيٽ جو امتحان خيرپور ناٿن شاهه مان پاس ڪيو. جڏهن ته ايم اي (انگريزي) جي سند سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪئي هن جونيئر اسڪول ٽيچر طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي ابتدا ڪئي ان بعد سنڌ يونيورسٽيءَ جي انگريزي شعبي ۾ ليڪچرار مقرر ٿيو اڳتي

مختيار انڙ

هلي سي ايس ايس جو امتحان پاس ڪري مختلف انتظامي عهدن تي ڪم ڪندو رهيو آهي هن کي ننڍي هوندي کان ئي شاهه جي شاعريءَ سان عشق جي حد تائين محبت رهي آهي هو شاهه عبداللطيف ڀٽائي چيئر ڪراچيءَ جي پراجيڪٽ "انسائيڪلوپيڊيا آف شاهه عبداللطيف ڀٽائي" جي ايڊيٽوريل بورڊ جو ميمبر رهيو هن مختلف سنڌي ٽيليويزن چئنلن تي شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ جي زندگيءَ، شاعريءَ ۽ پيغام تي ڪيترن ئي يادگار پروگرامن جي ميزباني ڪئي آهي. خاص طور تي سندس پروگرام "ڀٽائيءَ جا پنڌ ۽ پيچرا" گهڻو مشهور ٿيو هن 1992ع ۾ ماهوار پورب، 1996ع ۾ ماهوار جاڪوڙ ۽ 2004ع ۾ ٻارڙن لاءِ رسالو "ماهوار انڊلٺ" جاري ڪيو ۽ ڪيترائي

ڪتاب تحرير ڪيا آهن جن ۾ "شاهه جي شاعريءَ جو جديد فڪر"، "لطيفي لات جا ذات ڏٺي"، "شاهه جي سرن جو سچ"، "لات جا لطيف جي"، "ڦهڙا سيڻ سٽير"، "قدر ڪيميا ان جو"، "اسان جو شاهه لطيف"، "ڇپيل شاهه جي رسالن جو تحقيقي ۽ تنقيدي ابياس"، "شاهه جي شاعريءَ ۾ سنڌ جا هنر"، "شاهه جي شاعريءَ ۾ ڪرتڪار ڌنڌا، پيشا"، "ساٿو هلن سامهان" ۽ "ڳالهه پرين جي ڳجهه جي" شامل آهن ان کان علاوه ڪجهه ڪتاب انگريزيءَ ۾ پڻ لکيا اٿس سندس مضمون ۽ مقالا سنڌ جي ساک وارن رسالن ۾ ڇپجندا رهيا آهن

ساحر راهو

هن نامور شاعر ۽ ليکڪ پهرين آڪٽوبر 1963ع

تي ڳوٺ شهمير راهو، تعلقي نيو سعيدآباد ضلعي مٽياريءَ ۾ پنهنجي حياتيءَ جو سفر شروع ڪيو هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي ۽ مئٽرڪ جو امتحان گورنمينٽ هاءِ اسڪول نيوسعيدآباد مان پاس ڪيو. جڏهن ته ٻارهين ۽ ٻارهين ڪلاس جا امتحان سروري اسلاميه ڪاليج هالا مان پاس ڪيائين هن 1988ع ڌاري هڪ شاعر طور ادبي ڪيتر ۾ پير پاتو سندس شاعري سنڌ جي ساک وارن ادبي رسالن ۽ اخبارن ۾ لاڳيتو شايع ٿيندي رهي آهي سنڌيءَ سان گڏ اردوءَ ۾ به شاعري ڪئي اٿس سندس شايع ٿيل شاعريءَ جي مجموعن ۾ "خواب، خوشبوءِ چنڊ"، "سانوري شام"، "ٽيڻ سڄدي ۾"، "وهي پتجهڙ هي آنکون مين"، "دل جي ڳلي" ۽ "سنگيت جي مٺرتا" شامل آهن

يوسف سنڌي

اڄ سنڌ جي مشهور ليکڪ يوسف سنڌيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي. هن

ساڃاهه وند ساهتڪار جو جنم پهرين آڪٽوبر 1964ع تي سجاول ضلعي جي شهر دڙي ۾ ٿيو سندس پورو نالو محمد يوسف ولد محمد هاشم ميمڻ آهي. هن مئٽرڪ تائين تعليم پنهنجي اباڻي شهر دڙي مان حاصل ڪئي ۽ ٻارهين ڪلاس جو امتحان گورنمينٽ ڊگري ڪاليج سجاول مان پاس ڪيو اڳتي هلي بي اي، بي ايڊ ۽ ايم اي (پوليٽيڪل سائنس) جون سندون حاصل ڪيائين. هن 1979ع ڌاري ادبي ڪيتر ۾ پير پاتو ۽ هڪ ڪهاڻيڪار، ناول نگار، سوانح نگار، سنڌيڪار ۽ پبلشر طور پنهنجي سڃاڻپ پيدا ڪئي، هن مختلف موضوعن تي 25 کان به وڌيڪ ڪتاب لکيا. سنڌي ادبي سنگت لاءِ ڪيل سندس خدمتون نظرانداز نٿيون ڪري سگهجن. هو 2008ع کان 2010ع تائين سنڌي ادبي سنگت جو مرڪزي سيڪريٽري پڻ رهيو. سندس جنم ڏينهن تي اسين کيس دل جي گهراين سان مبارڪباد چئون ٿا.

قاضي منظر حيات

قاضي منظر حيات سنڌ جو مشهور چترڪار، ليکڪ ۽ شاعر آهي هن جو

جنم اجوڪي ڏينهن تي 1967ع ۾ لاڙڪاڻي ضلعي جي شهر رتي ديري ۾ ٿيو سندس والد قاضي عبدالحئي قائل به پنهنجي دور جو وڏو اديب، سماج سڌارڪ ۽ تعليمي ماهر هو قاضي منظر حيات ٻارهين ڪلاس تائين تعليم پنهنجي جنم واري شهر مان حاصل ڪئي اڳتي هلي شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور مان سنڌي ادب ۾ ايم اي جي سند ۽ سنڌ ميڊيڪل ڪاليج ڪراچيءَ مان ايم بي بي ايس جي سند حاصل ڪيائين پاڻ سنڌ جي صحت کاتي ۽ مختلف اسپتالن ۾ مختلف اعليٰ عهدن تي رهي ڪم ڪندو رهيو آهي قاضي صاحب 1978ع ڌاري شاعري ڪرڻ شروع ڪئي ڊرائينگ ۽ چترڪاريءَ جو فن پنهنجي وڏڻ پاڻان قاضي خضر حيات ۽ قاضي اختر حيات کان سکيو هن ڪيترن ئي ڪتابن جا خوبصورت ٽائيٽل ڊزائين ڪيا آهن ۽ ڪيترن ئي اهم شخصيتن جا خوبصورت پورٽريٽ ناهي مڃتا ماڻي آهي هو سنڌ جي شاعرن، اديبن ۽ اهم شخصيتن جا پورٽريٽ سندن جنم ڏينهن يا ورسيءَ جي ڏينهن تي پنهنجي فيس بڪ صفحي تي رکندو رهيو آهي جن کي تمام گهڻو ساراهيو ويو آهي هن ڪيترائي ڪتاب پڻ تحرير ڪيا آهن جن ۾ "ڪامياب سائنسدان" (ٽي ڀاڱا)، "وقت ۽ امتحان" ۽ "سائنسي جاڻ" شامل آهن هن پنهنجي والد جي شخصيت تي ڪتاب "هڪڙو پيارو ماڻهو" پڻ لکيو آهي اسين قاضي منظر حيات کي سندس سالگرهه جي موقعي تي مبارڪباد پيش ڪريون ٿا

محمد خان مصلح لاڪو

سنڌ جي هن نامور ديني عالم ۽ اديب هو پورو نالو محمد خان ولد غلام حسين لاڪو هو ۽ سندس ولادت 1933ع ڌاري دولتپور تعلقي جي ڳوٺ عمر راهوءَ ۾ ٿي هن فارسي، عربي ۽ ديني تعليم مختلف مدرسن مان حاصل ڪئي ۽ سڄي عمر واعظ، تبليغ ۽ دين جي خدمت ڪندي گذاري هو هڪ بهترين مصنف ۽ مترجم پڻ هو ۽ مختلف موضوعن تي ڪتاب لکيائين افسوس جو سندس فقط هڪ ڪتاب "معراج النبي ﷺ" ڇپجي سگهيو هن بزرگ عالم 1 آڪٽوبر 1995ع تي دم ڌڻيءَ حوالي ڪيو

لطيف منو

ٽيليويزن ۽ فلم جي هن مشهور مزاحيه اداڪار جو

اصل نالو عبداللطيف آخوند هو سندس گهر وارا ڪوڏائي طور کيس منو سڏيندا هئا، انهيءَ ڪري لطيف منو جي نالي سان مشهور ٿي ويو هن جو جنم 17 نومبر 1954ع تي ڪراچيءَ ۾ ٿيو هن مئٽرڪ جو امتحان اين جي وي هاءِ اسڪول ۽ انٽر جو امتحان ايس ايم ڪاليج ڪراچيءَ مان پاس ڪيو 1974ع ۾ هن مسلم ڪمرشل بينڪ ۾ ملازمت اختيار ڪيائين جتان 2001ع ۾ رٽائرمينٽ ورتائين هن کي پاڪستان ٽيليويزن جي پروگرام ڇهچٽي ۾ ڪيل مزاحيه اداڪاريءَ سڄي سنڌ ۾ مشهور بڻائي ڇڏيو هن پاڪستان ٽيليويزن ۽ خانگي سنڌي ٽيليويزن چئنلن جي ڪيترن ئي ڊرامن ۾ پنهنجي اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريا. هن جن سنڌي فلمن ۾ اداڪاري ڪئي تن ۾ اميد، جلال چانڊيو، قرباني، هو جمالو ۽ ميران جمالي شامل آهن ماڻهن جي منهن تي مرڪون پکيڙيندڙ هن مهان اداڪار پهرين آڪٽوبر 2020ع تي وفات ڪئي

CLASSIFIED ADVERTISMENT

عام اطلاع

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج ڄامشورو
فيملي سوٽ نمبر 362 سال 2026

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج I ٽنڊو آدم
(روبرو جناب خوشي محمد راڄپوت)
سڪسيشن سوٽ نمبر سال 2026

ڊاڪٽر سيد نفيس شاه جيلاني ۽ سنڌس ٽيم جا ٿورا مڃيندي چيو ته هر ڏکي وقت ۾ اسان جي ليڊر اسان سان گڏ بيٺل آهي.

معاملي جو نوٽيس وٺي جوابدار گرفتار ڪيا وڃن ٻي صورت ۾ سڄي ملڪ ۾ احتجاج جو سڏ ڏنو ويندو.

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني

HESCO

قومي مقابلي واري بنياد تي آڇون گهربل آهن (NCB 2.0)

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني (حيسڪو) پاران انهن فرمن/ادارن کان اي_آڇون (E-Bids) ورجن 2.0 گهرايون وڃن ٿيون جيڪي قومي مقابلي واري بنيادن (NCB) جي طريقيڪار تحت انڪم ٽيڪس، سيلز ٽيڪس ڊپارٽمينٽ ۽ فيڊرل بورڊ آف ريونيو (FBR) جي ايڪٽو ٽيڪس پيئرز لسٽ ۾ شامل هجن. ته جيئن هيٺ ڄاڻايل سامان جي فراهمي عمل ۾ آڻي سگهجي. هن خريداريءَ جا خرچ حيسڪو جي مقامي فنڊز مان ادا ڪيا ويندا ۽ سامان جي ترسيل فري ڊليوري ٽوڪنسائني اسٽورز (FCS) جي بنياد تي هيٺ ڄاڻايل اسٽورز تي ڪئي ويندي: ريجنل اسٽور حيسڪو، حيدرآباد/ڄامشورو ۽ نوابشاهه.

Tender No.	Item Description	Unit	Quantity	Date & time	
				Submission	Opening
1999/26	25KVA Distribution Transformer	No.	450	23.10.2026 11.00 am	23.10.2026 11.30 am
2000/26	A.A Conductor Ant (Insulated)	km	50		
2001/26	2/C LT Alumn SID Cable 7/.052 (10mm²)	km	410		
2002/26	HT Steel Structure 58' feet long	No.	950		
2003/26	Double Arming Bolt 510X16 MM DA-20	No.	30,000		
2004/26	Dead-End Clamp for Dog Conductor	No.	20,000		
2005/26	Dead End Clamp Assembly 95mm² (Bracket + Clamps)	No.	13,500		
	Dead End Clamp Assembly 70mm² (Bracket + Clamps)	No.	5,700		
2006/26	Suspension Clamp Assembly (Bracket + Clamps)	No.	20,000		
2007/26	Service Anchoring Clamp	No.	10,000		
	Bracket for Service Anchor	No.	4,200		
2008/26	End Caps for 95mm² (ABC)	No.	15,000		
	End Caps for 70mm² (ABC)	No.	6,500		
	End Caps for 50mm² (ABC)	No.	4,500		
2009/26	50KVA Distribution Transformer	No.	585		
2010/26	Meter Security Boxes A-Type CT ratio 200/5 Amp	No.	1,200		

شرط ۽ ضابطا:

1. قاعدن ۽ ضابطن مطابق اي_آڇ دستاويزات، جن ۾ تفصيلي شرط ۽ ضابطا، ٽيڪنيڪي خصوصيتون، گهرجون وغيره شامل آهن، EPADS ورجن 2.0 تي رجسٽرڊ سيني اهل ۽ دلچسپي رکندڙ واڪ ڏيندڙن لاءِ دستياب آهن. واڪ ڏيندڙن لاءِ لازم آهي ته هو آڇ جي عمل ۾ حصو وٺڻ لاءِ پاڻ کي EPADS ورجن 2.0 تي رجسٽرڊ ڪرايو.
2. اليڪٽرانڪ آڇون مقرر تاريخ ۽ وقت تي EPADS ذريعي جمع ڪرائڻ لازمي آهي. هٿ سان ڏنل آڇون (Manual Bids) قبول نه ڪيون وينديون.
3. سيني اِي_آڇن سان گڏ بڊ سيڪيورٽي (Bid Security)، جنهن جي رقم واڪ دستاويزن ۾ ڏنل آهي، چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر حيسڪو جي حق ۾ پاڪستان جي ڪنهن به شيڊولڊ بئنڪ مان جاري ٿيل بئنڪ گارنٽي (CDR / Bank Guarantee) يا بئنڪرس چيڪ (Banker Cheques) جي صورت ۾ جمع ڪرائڻ لازمي آهي، جيڪا آڇ جو مدو ختم ٿيڻ کان پوءِ وڌيڪ 28 ڏينهن تائين ڪارآمد (Valid) هجي. واڪ ڏيندڙن کي بڊ سيڪيورٽي (Bid Security) جي اسڪين ٿيل ڪاپي EPADS تي اپلوڊ ڪرڻي پوندي. بڊ سيڪيورٽي (Bid Security) جي اصل دستاويز/ايس_آڇن جي جمع ڪرائڻ جي ڏنل آخري تاريخ ۽ مقرر وقت تائين مئنيجر (ميٽيريل مئنيجمينٽ)، حيسڪو، ڪمرو نمبر 237، واپڊا ڪمپليڪس آفيس، حسين آباد، حيدرآباد ۾ جمع ڪرائڻ لازمي آهي، ٻي صورت ۾ آڇ رد ڪئي ويندي. اليڪٽرانڪ آڇون ان ئي ڏينهن مقرر تاريخ ۽ وقت تي EPADS ذريعي کوليون وينديون.
4. واڪ ڏيندڙن لاءِ لازم آهي ته هو حتمي ۽ قطعي نرخ (Firm and final prices) پيش ڪن. آڇ جي کولڻ کان پوءِ قيمت ۾ واڌ بابت ڪنهن به درخواست تي غور نه ڪيو ويندو. هي اشتهار PPRA جي ويب سائيٽ www.ppra.org.pk، حيسڪو جي ويب سائيٽ www.hesco.gov.pk ۽ EPROCURE جي ويب سائيٽ www.eprocure.gov.pk تي به دستياب آهي.

نوٽ: PPRA رولز 2004 جي شق 48 تحت جوڙيل GRC (Grievance Redressal Committee) جي قيام سان متعلق نوٽيفڪيشن EPADS (www.eprocure.gov.pk) تي دستياب آهي.

PID (H) 91/2026

مئنيجر (MM)، حيسڪو
ڪمرو نمبر 237، واپڊا ڪمپليڪس آفيس، حسين آباد، حيدرآباد
فون نمبر: 022-9260127 اي ميل: mmmhesco@yahoo.com

گمبٽ جي ڪڇي ۽ اريجا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، فائرنگ ۾ هڪ ڄڻو مارجي ويو، 2 زخمي

بهارو شهر ۾ پڻسن جي ڏيٺي ليٽي معاملي تان ڌرين هڪٻئي مٿان فائرنگ شروع ڪري ڏني

گوليون لڳڻ سبب عجيب علي ڏٺي تي ڌر ڏنو ۽ عطاءُ الله اريجو، حاڪم علي اريجو زخمي ٿي پيا

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ۽ زخمين کي ڪٺائي اسپتال منتقل ڪري لاش پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو

ڪراچي: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو سان وڏو وزير سنڌ علي شاهه غوث بخش مهر ۽ ڊاڪٽر اڪرام الله ڌاريجو گڏ بيٺل آهن

هنگورجا ويجهو ٽرالر جو موٽر سائيڪل کي ٽڪر لڳڻ سبب هڪ ڄڻو ڏٽي تي فوت، هڪ زخمي

نيشنل هاءِ وي رسول آباد اسٽاف وٽ حادثي ۾ نوجوان سهيل احمد چنو ڏٽي تي فوت ٿي ويو

حادثي ۾ زخمي اسحاق چنو ۽ لاش ڪٺائي پوليس اسپتال منتقل ڪري لاش وارثن حوالي ڪيو

رهواسين پاران انتظاميا کان روڊ جي تعمير دوران ٽريفڪ جي مناسب انتظام، حفاظتي اپاءَ وٺڻ جو مطالبو

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: حيدرچوڪ لڳ روڊ تي گٽرن جو پاڻي بيٺل آهي

ڪوئيٽا: ڪابلي انجڻ ج مارڪيٽ ۾ گاڏين جا اسپيئر پارٽ وڪري لاءِ رکيل آهن

هالا ۾ مرحوم صحافي حيات بلوچ جي گهر تي حملو، جوابدارن خلاف احتجاج

جوابدار گهر ۾ داخل ٿي عورتن ۽ ٻارن کي هراسان ڪري مرحوم جي ٿڪليف ۽ سامان کي نقصان پهچايو

سنڌ حڪومت، آءِ جي سنڌ ۽ ايس ايس پي مٽياري فوري نوٽيس وٺي قانوني ڪارروائي ڪن

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار ۾ عورتن تي حملو ڪري زخمي ڪندڙ جوابدارن خلاف احتجاج

جوابدار ٻن عورتن کي گوليون ۽ ڪهاڙيون هڻي زخمي ڪيو آهي: مظاهرين

هڪ زخمي عورت اسپتال ۾ نازڪ حالت ۾ علاج هيٺ، ايس ايس پي ڪارروائي ڪري

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

ڪراچي ۾ گهر اندران تشدد ڪري قتل ڪيل نوجوان لاش هٿ آيو

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

ڪڪڙ ۽ ڪيميڪل ڪير ۽ مدي خارج شين جو وڪرو جاري

هوٽلن ۽ دڪانن تي مٺائي ڪيميڪل ڪير جي وڪرو ڪيو وڃي ٿو: شهري

فوڊ اٿارٽي ۽ اي سي جي ڪيلن هٿن ملاوٽ ۽ مدي خارج شين خلاف ڪارروائي ڪن

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوجام رڪڻ آئل فيلڊ ۾ مزدورن جي احتجاج ۽ مظاهرين جي 25 ڄڻن خلاف ڪيس داخل

پلانٽ جي تعميراتي ڪم ۾ مقامي نوجوانن کي مزدوري ڏيڻ لاءِ ڌرڻو هڻيو ويو

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار ۾ بيوه عورت جو يتيم نياڻي سان ڪاڌ احتجاج، ٻالڪن تي گهر مان بي دخل ڪرڻ ۽ ڌمڪيون ڏيڻ جو الزام

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد مان ٽنڊو محمد خان واسي 57 ورهين جو شخص پراسرار نموني گم

سياسي سماجي اڳواڻ اسرار احمد عباسي قاسم آباد جي پڪڙا اسٽاپ وٽان گم ٿي ويو

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

لوٽي ڪوٽ پرسان زرعي زمين تي قبضي جي مبينا ڪوشش خلاف احتجاج

غلام مصطفيٰ ۽ گل حسن سميت 10 ڄڻن هٿيارن زور تي رستا بند ڪيا: مظاهرين

لوٽي ڪوٽ ٿاڻي تي ڌاڙيلن باوجود ڪارروائي نه ڪرڻ جي شڪايت

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۾ ڏاڏو جي صحافي جي پاڙ جي حملي خلاف قلم ڇوڙ هڙتال

جوابدارن جي گرفتاري جو مطالبو

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

مٺي رتا همير سنگهه سوڍو جي ڊي سي ٿرپارڪر سان گڏجاڻي

ٿرپارڪر ۾ ڏڪار جي صورتحال آهي فوري طور ڏڪار ڊڪليئر ڪئي وڃي: رتا همير سنگهه

سهڻ بنيادي مسئلن جي حل لاءِ شهري احتجاج ڪري رهيا آهن

اسلام ڪوٽ ۾ سنڌ يڪجهتي ٽيڊرل جو ميلو جاري، هزارين عقيدتمندن جي شرڪت

ميلي ۾ رميش ڪمار وانڪواڻي، مشيل ملاڻي، راڻا همير سنگهه ۽ ٻين شرڪت ڪئي

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

ميهڙ ۾ صاف پاڻي ۽ بنيادي مسئلن خلاف شهرين جو 18هين ڏينهن به احتجاج

شهرين پاران دهل دونهن وڄائي ۽ هٿن ۾ ٺوڪ پريس ڪلب ٻاهران پيدل مارچ ڪيو ويو

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

سنڌ يونيورسٽي ۾ آن لائن داخلا فارم جمع ڪرائڻ جي تاريخ ۾ 2 آڪٽوبر تائين واڌ

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

ڏڪڻ ۾ لڪي پيٽروليم جي نئين ريٽيل آئوٽ ليٽ روهڙي خان فلنگ اسٽيشن جو افتتاح

سي اي او نسيم اختر عباسي رٻن ڪاٽي افتتاح ڪيو، انتظاميا ۽ معزز مهمانن جي شرڪت

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ ليڊي عامر انصاري جي بازيابي لاءِ 53 هين ڏينهن به احتجاج جاري

وارثن سياسي ۽ سماجي ڪارڪن ۽ ٿور پراسي اڳواڻن احتجاجي ڪيمپ جاري رکي

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

نوشهروفيروز ويجهو ڄام صاحب روڊ تي سان وينڊز چنگچي رڪشا ڪٽائي، هڪ عورت فوت، 4 ڄڻا سخت زخمي

روهڙي ڪئنال وٽ پيش اينڊز حادثي ۾ غلام نبي ڪلهوڙو جي گهرواري ٿڏي تي دم ڏئي ڇڏيو

علائقي واسين حادثي ۾ ٻارڙن سميت زخمي ٿن عورتن ۽ لاش کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

لاش پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو ويو، شادي جون خوشيون ماتم ۾ تبديل ٿي ويون

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڏيجي ۾ مختلف يونيسيف ۽ اين اي پي نفيس شاهه جي هدايتن تي غريبن ۾ مچڙدانين تقسيم ڪيون ويون

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ڪسٽم ڪليڪٽر ڊاڪٽر ناصر خان ضبط ڪيل گاڏين جي نيلامي بابت ٻڌائيندي

گولاڙچي گهوڙي ڪينال ۾ ٻڏي ويل 7 ورهين جي شهزاد جي لاش نه ملڻ تي احتجاج

ريسڪيو 1122، ماهر غوطا خورن ۽ نيوي ٽيم پاران مختلف هنڌن تي سرچ آپريشن

تيز پاڻي، جو وهڪرو ۽ ڪينال جي گهرائي سبب سرچ آپريشن ۾ سخت ڏکيائون

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

ڏهرڪي: لڪي پيٽروليم جو سي اي او نسيم اختر عباسي نئين ريٽيل آئوٽ ليٽ جي افتتاحي تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

خيرپور پوليس پاران 6 جوابدارن کي منشيات سميت گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

مختلف هنڌن تي ڇاپا هڻي جمال الدين ٻگٽي، روشن موريجو، فائق لاشاري ۽ ٻين کي گرفتار ڪيو: پوليس

جوابدارن جي قبضي مان 1850 گرام چرس ۽ 9 بوتلون شراب هٿ ڪري الڳ الڳ ڪيس داخل ڪيا ويا

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

گولاڙچي: ٻوڙيا ٻالڪ ٻڌي ويل ٻارڙي جي لاش جي ڳولا ڪري رهيا آهن

خيرپور ضلعي اندر وندڙ منشيات خلاف صحافين جي تنظيم پاران احتجاجي ريلي

سوين شاگرين ۽ شاگرديائين، عورتن، سماجي اڳواڻن ۽ شهرين ريلي ڪڍي احتجاج ڪيو

منشيات جي ڪاروبار ۾ ملوث عنصرن خلاف سخت قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي

خيرپور واسڻ جو پٽ ڪي زخمي ڪندڙ جوابدار گرفتار نه ٿيڻ خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: پريس ڪلب ۾ ڪيل پروگرام ۾ سياسي سماجي ڌريون شريڪ آهن

ٽنڊوآدم ۾ شادي شده عورت پاران اپگهات ڪرڻ جي ڪوشش، اسپتال داخل

سنڌ جي حفاظت ڪرڻ لاءِ رت جي آخري ڦڙي تائين جدوجهد ڪنداسين: رياض چانڊيو

نون صوبن جي ڳالهه ڇيڙي سنڌ جي وجود تي وار ڪيا پيا وڃن، عوامي مزاحمت جاري آهي

سنڌ جي وحدت تي وار ڪيو پيو وڃي، 15 آڪٽوبر تي ٽنڊوالهيار ۾ هزارين ماڻهن جي ريلي ڪنداسين

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

سکر پوليس پاران سماجي برائين ۾ ملوث 6 جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: ٽنڊو مگسي ڪولوئي ٻارا اسڪول جا ٻار ۽ ماستر ان هيٺ خلاف احتجاج ڪندي

ملڪ ۾ جاري بحرانن جو حل صرف ۽ صرف پيپلز پارٽي وٽ آهي: نزهت رزاق

سياستدانن کي روايتي سياست کان ٻاهر ڪري بلاول ڀٽو جا هٿ مضبوط ڪرڻ گهرجن

دنيا تيزي سان ترقي جي راهه تي گامزن آهي، پاڪستان کي به ان ۾ شامل ٿيڻ گهرجي

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: پ پ اڳواڻ نزهت رزاق ميڊيا سان ڳالهائي رهي آهي

خيرپور ۾ خانگي اسپتالن ۽ ميڊيڪل سينٽرن جي ليبارٽري ٽيڪنيشنن خلاف احتجاج

ڊاڪٽرن اسپتالن ۽ سينٽر بند ڪري پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

ميهڙ ۾ برائي تڪرار تان فائرنگ، ٻه نوجوان گوليون لڳڻ سبب زخمي

پٽي محلي ۾ موبائل سستي اندر راجا ڪوسو کي فائرنگ ڪري زخمي ڪيو ويو

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

هالا ۾ صوبائي وزير جي پي اي صحافي اشرف ڪماڻ جي زخمي پٽ جي عيادت

ميرمست جعفري صحافي اشرف ڪماڻ جي گهر پهچي علي حيدر ڪماڻ جي عيادت ڪئي

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

خانپورمهر ٿاڻي تي صحافي عاشق سيال جي اغوا جو ڪيس 6 ڄڻن خلاف داخل

صحافي جي فرياد تي دهشتگردي ايڪٽ تحت 6 نامعلوم خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو

پوليس پاران ڪيس داخل ٿيڻ بعد جوابدارن جي جاچ ۽ گرفتاري لاءِ ڪارروايون شروع

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

سکر واسي پاران 17 ڏينهن اڳ پراسرار طور گم ٿيل ڇوڪري ڳولا ۾ مدد جي اپيل

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

سکر جي ٻاڻ ايچ ڊ آفيس جي سامهون نئين ڄاول ٻار جو لاش، ڪٺ ايڌي سينٽر سکر حوالي

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ڇوڪري جي اڻڄاڻ ۽ جهليل نوجوان

ٽنڊوالهيار پرسان ڪيلي جي فصل مان لوڪڙ ڪٽڻ خلاف آبادگارن جو احتجاج

ٽپي اسٽاپ پرسان ڪوٽ سيفل لاشاري جي رهواسين مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

نوشهروفيروز ۾ سماجي تنظيم پاران 33 غريب جوڙن جي شادي ڪرائي وئي

تقريب دوران جوڙن ۾ 2 لک روپين جو ڏاج ۽ گهرو سامان ڏنو ويو

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

گمبٽ ۾ لڪ هٿيارن پوليس اهلڪار کان سرڪاري هٿيار ۽ موٽرسائيڪل ڦري ويا

جانوري ٽيبل وٽ هٿيارن پوليس اهلڪار عزيز سولنگي کي يرغمال بڻائي واردات ڪئي

بلاول ڀٽو زرداري سان صوبائي وزير جام اڪرام الله ڌاريجو جي ملاقات

صوبائي وزير ڪاني جي ڪارڪردگي ۽ مختلف معاملن بابت تفصيلي آگاهي ڏني

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

درگاهه حضرت لعل شهباز قلندر سيوهڻ ۾ انتظامي غفلت ڪندڙ اوقاف آفيسر ڪي هٽايو ويو

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

سلطان: ۾ لاڪائي ٿي گهرجن رڳچڙا ڪري رهيون آهن

ٽنڊوآدم ۾ پرياسي مختلف واقعن ۾ هڪ عورت سميت 12 ڄڻا زخمي

مختلف روڊ حادثن ۾ حسن، وقار، باسط، سليمر، انس ۽ ٻيا زخمي ٿي پيا

ريلو ڪٺن ڊاڪٽرن سبب پارٽي ۾ محمد عمر کي وارثن اسپتال منتقل ڪيو

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

سکر جي عدالت پاران منشيات جو ڏوهه ثابت ٿيڻ تي جوابدار کي سخت قيد ۽ ڏنڊ جي سزا

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

پنوعاقل ۾ پرائيويٽ ڪلينڪس ايسوسيئيشن پاران ٽيڪس خلاف احتجاج

مظاهرين ڊاڪٽر مشن، ڊاڪٽر اسماعيل عباسي ۽ ٻين اڳواڻن ۾ احتجاج ڪيو

ايف بي آر جي ايس ايس پاليسي جو سڌو اثر مريضن تي پوندو، ختم ڪيو وڃي: مظاهرين

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

پنوعاقل ويجهو ٽانوري برادري جي ڌرين ۾ جهيڙو، 15 ڄڻا زخمي

گوٺ الهيار ٽانوري واسين ڌرين ۾ سگهاري معاملي تان جهيڙو ٿي پيو

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

هيرائي ٻوائز هائير سيڪنڊري اسڪول جي ٻن استادن کي رٽائر ٿيڻ تي الوداعي تقريب ڏني وئي

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

گمبٽ ويجهو ڪوناٽن جو اسڪول ۾ استاد مقرر نه ٿيڻ خلاف احتجاج

گوٺ ملنگ منگريو واسين قمرالدين، امتياز، امام ڏنو ۽ ٻين احتجاج ڪيو

9 مهينن کان پرائمري اسڪول ۾ استاد مقرر نه ٿيڻ سبب ٻار تعليم جهڙي نعمت کان محروم آهن

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: حد ختم ڪئي عمارتون ڊاهي رهيون آهن

حيدرآباد: اٽوبان جي ڪن سرڪش جي تعمير جو ڪم هلي رهيو آهي

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.